

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: ekonomist
Modul: tehnični komercialist

PREHOD IZ VRTCA V ŠOLO

Mentorica: mag. Maja Zalokar, univ. dipl. org.
Mentorica v zavodu: Ana Klemenc, prof.
Lektorica: Veronika Bakač, prof. slov.

Kandidatka: Blanka Tramte

Kranj, december 2016

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici, gospe Maji Zalokar, za pomoč pri pripravi diplomske naloge.

Hvala gospe Ani Klemenc iz Osnovne šole Žirovnica za pomoč in nasvete pri izdelavi diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi lektorici Veroniki Bakač, ki je mojo diplomsko nalogo jezikovno in slovnično pregledala.

Zahvaljujem pa se tudi svojim domačim za vso potrpežljivost v času pisanja moje diplomske naloge.

IZJAVA

»Študentka Blanka Tramte izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom Maje Zalokar in Ane Klemenc.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne _____

Podpis: _____

POVZETEK

Naloga je razdeljena na teoretični in praktično-raziskovalni del prehoda otrok iz vrtca v šolo.

Iz raznih člankov s spletnih strani in pisnih gradiv bomo v teoretičnem delu predstavili vpliv samostojnosti ter telesne in osebnostne zrelosti otroka pri prehodu otroka iz vrtca v šolo. Dodali bomo še sodelovanje s starši. Nadaljevali bomo z opisom delovanja vrtca, ki v našem raziskovalnem primeru deluje kot enota pri osnovni šoli. Na podlagi Letnega delovnega načrta vrtca x bomo predstavili njegovo vizijo, poslanstvo, načela in cilje predšolske vzgoje. Opisali bomo dejavnosti, ki se odvijajo v vrtcu, prednostne in stalne naloge. Predstavili bomo povezovanje vrtca s šolo in temeljne cilje povezovanja. Ugotoviti želimo, ali taka organiziranost vrtca prinaša prednost za otroke, starše in strokovne delavce pri prehodu otrok v osnovnošolsko izobraževanje.

V praktično-raziskovalnem delu smo izvedli anketo s starši otrok iz vrtca in prvega razreda osnovne šole; s strokovnimi delavci pa smo intervju. Z rezultati ankete in intervjujev želimo podkrepiti naše trditve, da organiziranost vrtca pri osnovni šoli prinaša prednosti tako za otroke, starše kot tudi za strokovne delavce.

KLJUČNE BESEDE

prehod vrtec – šola
povezanost v okolju
prednosti za otroke
prednosti za starše
prednosti za strokovne delavce

ABSTRACT

The paper on the transition of children from kindergarten to primary school consists of two parts: the theoretical and the research part.

The theoretical part uses internet articles and printed materials to present the impact of independence, physical and personal maturity of a child on his transition from kindergarten to primary school. We will also look at the cooperation with parents and continue by describing a kindergarten organised as a unit of an institution which also includes a primary school.

Based on the Annual Work Plan of the kindergarten the paper presents the vision, the mission and the principles and goals of preschool education. We described its activities and preferential as well as permanent tasks. We presented the collaboration of the kindergarten and the school and its fundamental goals. We want to determine whether such an organization of a kindergarten is beneficial for the children, the parents as well as the teaching staff as the child transitions into the primary school system.

The practical research part includes a poll conducted among the parents of the kindergarten and the first grade of primary school. The teaching staff has participated in an interview. The goal of the poll and the interviews is to support the thesis that organizing a kindergarten within the same institution as a primary school is beneficial for the children, the parents and the teaching staff alike.

KEYWORDS

kindergarten – school transition
connections within the environment
benefits for the children
benefits for the parents
benefits for the teaching staff

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV PROBLEMA.....	1
1.2	CILJI NALOGE	1
1.3	PREDSTAVITEV OKOLJA	1
1.4	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	2
1.5	METODE DELA.....	2
2	TEORETIČNE OSNOVE	3
2.1	SAMOSTOJNOST OTROKA NA PREHODU IZ VRTCA V ŠOLO	3
2.2	TELESNA ZRELOST	4
2.3	OSEBNOSTNA ZRELOST	5
2.4	SODELOVANJE STARŠEV.....	5
3	DELOVANJE VRTCA	6
3.1	VRTEC KOT ENOTA ŠOLE.....	6
3.2	DEJAVNOSTI V VRTCU X.....	10
3.3	POVEZOVANJE VRTCA Z OSNOVNO ŠOLO.....	16
3.4	TEMEJNI CILJI POVEZOVANJA MED VRTCEM IN ŠOLO.....	16
3.5	PREDNOSTI ZA OTROKE	16
3.6	PREDNOSTI ZA STARŠE	17
3.7	PREDNOSTI ZA STROKOVNE DELAVCE	17
4	ANALIZA	18
4.1	REZULTATI ANKETIRANJA.....	19
4.2	INTERVJU.....	35
4.3	PRIMERJAVA REZUTATOV	38
5	ZAKLJUČKI	39
	LITERATURA IN VIRI	41
	PRILOGE	43

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Počutje otrok v vrtcu</i>	20
<i>Slika 2: Prednost zaradi povezanosti prostorov</i>	21
<i>Slika 3: Uporaba šolske telovadnice in igrišča</i>	21
<i>Slika 4: Zanimanje za knjige in branje v šolski knjižnici</i>	22
<i>Slika 5: Spoznavanje s šolsko knjižničarko</i>	22
<i>Slika 6: Sveže pripravljena in postrežena hrana</i>	23
<i>Slika 7: Spoznavanje prometnega režima okoli šole</i>	24
<i>Slika 8: Zgodnje učenje tujega jezika</i>	24
<i>Slika 9: Sodelovanje s šolsko svetovalno službo</i>	25
<i>Slika 10: Sistem in organizacija izobraževanja v OŠ</i>	26
<i>Slika 11: Prednosti v vrtcu pri osnovni šoli</i>	26
<i>Slika 12: Prednost povezanosti vrtca in šole zaradi lokacije</i>	27
<i>Slika 13: Vključenost otrok anketirancev v vrtec pri osnovni šoli</i>	29
<i>Slika 14: Manj stresen vstop v šolo</i>	30
<i>Slika 15: Povezanost prostorov vrtca in šole kot prednost</i>	30
<i>Slika 16: Uporaba igralnih površin vrtca</i>	31
<i>Slika 17: Obisk šolske knjižnice že v vrtcu</i>	31
<i>Slika 18: Spoznavanje načina prehranjevanja že v vrtcu</i>	32
<i>Slika 19: Spoznavanje prometnega režima</i>	32
<i>Slika 20: Spoznavanje učiteljice tujega jezika</i>	33
<i>Slika 21: Spoznavanje šolske svetovalne službe</i>	33
<i>Slika 22: Spoznavanje sistema in organizacije izobraževanja</i>	34
<i>Slika 23: Prednost vključenosti otrok v vrtec in šolo na isti lokaciji</i>	34

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Pregled rezultatov ankete za vrtec (Vir: lasten)</i> Napaka! Zaznamek ni definiran.	
<i>Preglednica 2: Pregled rezultatov ankete za šolo (Vir: lasten)</i>	29

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA

Osrednji problem, obravnavan v diplomski nalogi, je prehod otrok iz vrtca v šolo. Otroci lahko obiskujejo vrtec, ki je organiziran kot enota osnovne šole, ali pa pridejo iz samostojnih vrtcev ali drugih oblik predšolskega varstva. Zanima nas, ali se otroci, ki so obiskovali vrtec, organiziran kot enota osnovne šole, lažje vključijo v izobraževanje od tistih otrok, ki pridejo iz drugih okolij.

V nalogi bomo iskali prednosti za lažji prehod otrok iz vrtca v šolo. Pri tem bomo izhajali iz predpostavke, da je otrokom, ki že poznajo kulture in prostore, učitelje in učence, lažje. Skupne dejavnosti in prostori (knjižnica, igrišče) namreč omogočajo povezovanje starejših in mlajših otrok.

V teoretičnih izhodiščih bomo izhajali iz Odredbe o pogojih za ustanavljanje javnih vrtcev, Zakona o osnovni šoli, letnega delovnega načrta in člankov o povezovanju vrtca s šolo.

1.2 CILJI NALOGE

Raziskujemo vključevanje otrok v osnovnošolsko izobraževanje. Izhajamo iz predpostavke, da se otroci, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, lažje vključijo kot tisti, ki pridejo iz zunanjega okolja. K temu naj bi pripomogli tudi strokovni delavci vrtca in šole, ki so med seboj povezani. Poleg tega nas zanima, ali se starši lahko bolje vključujejo v sistem izobraževanja, če ustanovo poznajo že iz vrtčevskega obdobja svojih otrok.

Dokazati želimo močan vpliv okolja, ki se kaže, če otroci nadaljujejo osnovnošolske obveznosti v istem okolju. Dokazati želimo, da tovrstna organiziranost vrtca prinaša prednosti, dobro vpliva na vključevanje otrok v osnovno šolo in prinaša prednosti tudi za starše in učitelje.

1.3 PREDSTAVITEV OKOLJA

Vzgojno-varstvene enote so organizirane kot samostojni vrtci; kadar pa imamo manjše število oddelkov, delujejo kot enote pri osnovnih šolah.

V nalogi smo opredeljeni le na vrtec, ki je organiziran kot enota pri osnovni šoli. Do šole in vrtca vodi ena dovozna pot, parkirišča so skupna. Šolski vrt je dostopen učencem in varovancem v vrtcu. Prostori vrtca so povezani s prostori šole. Šolska kuhinja pripravlja obroke tudi za otroke v vrtcu. Starejše skupine vrtca uporabljajo šolsko igrišče. Prav tako je za vrtčevske otroke na voljo tudi šolska knjižnica, kjer se izvajajo bralne urice.

1.4 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE

V nalogi smo se omejili na en vrtec in eno šolo zaradi zaposlitve v tako organiziranem zavodu, saj smo imeli tako tudi lažji dostop do podatkov.

Predpostavljamo, da bo raziskava pokazala, da se otroci, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, lažje vključijo v šolo kot tisti, ki pridejo iz zunanjega okolja. Strokovni delavci so med seboj povezani in nekateri niso zaposleni samo v šoli, ampak tudi v deležu za vrtec. Poleg tega nas zanima, ali se starši lahko bolje vključujejo v sam sistem izobraževanja, če ustanovo poznajo že iz obdobja, ko so njihovi otroci obiskovali vrtec.

Omejili smo se na pet intervjujev – z vzgojiteljicama v vrtcu, učiteljicama v prvem razredu in svetovalno delavko za šolo in vrtec.

Staršem otrok zadnjih dveh skupin vrtca in dveh oddelkov prvega razreda smo preko spletne ankete poslali anketni vprašalnik.

Imena vrtca in šole ne navajamo, temveč ju označimo z X.

1.5 METODE DELA

Opisno metodo in metodo združevanja smo uporabili v teoretičnem delu pri predstavitvi organiziranosti zavoda, samega delovanja vrtca kot enote šole, dodatnih dejavnosti v vrtcu, sodelovanja staršev ter opisa izsledkov raziskav in komentarjev različnih avtorjev.

V praktično-raziskovalnem delu sta uporabljeni metoda anketiranja in metoda intervjuja, ki sta predstavljeni v četrtem poglavju, kjer smo navedli in analizirali rezultate omenjenih dveh metod.

2 TEORETIČNE OSNOVE

2.1 SAMOSTOJNOST OTROKA NA PREHODU IZ VRTCA V ŠOLO

Kot navaja Sigulin (2013) v svojem prispevku, je za otroka in starše vstop v šolo pomemben korak. Otrok bo v prvih srečanjih s šolo doživel občutja, ki bodo pomembno vplivala na njegov odnos do šole, učenja in izobraževanja. Starši, učitelji in ostali strokovni delavci, ki se tega zavedajo, skušajo narediti otroku prvi trenutek čim bolj nepozaben. Nehote pa se lahko zgodi, da damo vstopu v šolo prevelik poudarek in s tem lahko povečamo stres pri otroku. Vstop v šolo je za vsakega otroka nova izkušnja, zato ga moramo na to pripraviti tako ali drugače.

Avtorica diplomskega dela je zaposlena na šoli, ki ima v svoji sestavi enoto vrtca. Iz svojih izkušenj ugotavlja, da je prehod iz vrtca v šolo drugačen, če vrtec deluje kot organizacijska enota šole. Pri taki organizaciji vrtca je prehod v šolo bolj mehak in ima tudi določene prednosti. Organizacijsko se namenja več sodelovanja vrtca s šolo, zlasti za predšolsko skupino, kar se kaže kot obisk prvošolčkov v vrtcu, obiski v šolski knjižnici, na športno-spoznavnih dopoldnevih. Otroci se pogosto srečujejo z učenci in učitelji, kar tudi pomaga pri prehodu iz vrtca v šolo. Prav tovrstne izkušnje se kažejo tudi v našem raziskovalnem primeru.

V današnjem času starši svoj strah, da otroci ne bodo dosegli njihovih pričakovanj, prenašajo tudi na svoje otroke. Otroci vstopajo v šolo eno leto mlajši in od njih se pričakuje, da se hitro privadijo na nov način dela, ki se razlikuje od tistega v vrtcu. Zahteve učiteljev do otrok niso nemogoče, vendar pa morajo otroci pokazati veliko samostojnosti na različnih področjih. Poskrbeti morajo za svoje stvari, kot so oblačila, obutev, torbe. Pomembno je samostojno prehranjevanje in opravljanje toalete. Otrok, ki teh stvari ne obvlada, bo izstopal iz skupine svojih vrstnikov.

Starši naj ne bi več strašili svojih otrok s šolo in zahtevali, da pospravijo svoje igrače v kot, ker jih čaka zahtevno delo. To je lahko za otroke stresno. A v predšolskem obdobju ni takih zahtev in zadolžitev, ki jih prinaša šolsko obdobje.

V Kurikulumu za vrtce (1999) je napisano, *»da sodobni pristopi v razumevanju otroka in otroštva zahtevajo, da vidimo otroka kot aktivnega, kompetentnega v rasti, razvoju in učenju in mu omogočimo gibanje, raziskovanje in socialne stike.«* Zapisano pa je tudi, *»da je eden izmed ciljev predšolske vzgoje tudi spodbujanje in navajanje otrok k samostojnosti in to na vseh področjih.«*

Otroke moramo navajati na samostojnost, jim dati naloge in jim zaupati. Pomembno je, da jih vključujemo tudi v vsa družinska opravila (Juhant, 2011).

Razvoj otroka terja veliko igranja za pripravo na vstop v svet samostojnosti, meni priznani slovenski strokovnjak s področja vzgoje in izobraževanja Marko Juhant. Skrb staršev, da otroci, ki se še vedno radi igrajo, ne bodo opravljali šolskega dela dovolj resno, je odveč. Največ in najlažje se namreč naučimo z igranjem, saj velikokrat rečemo, da smo zadevo opravili igraje lahko (Juhant, 2012).

Na spletni strani Vizita.si Jurca (29. 8. 2014) odgovarja na vprašanje: »*Kaj otroku predstavlja največjo stisko?*« Ugotavlja, da se otrok prvič sam sreča z novostmi, ki mu niso popolnoma razumljive in ga je zato lahko strah. Otroci, ki so obiskovali socialne skupnosti, se običajno lažje vključijo od tistih, ki niso hodili v vrtec. Otroci, ki niso bili vključeni v vzgojne zavode, imajo lahko večje težave z ločitvijo od domačih in z vključevanjem v skupine. Privajanje na šolski red pa je za ene otroke lažji kot za druge, vendar se morajo s tem spopasti vsi. Obstaja pa tudi tip otrok, ki ima več težav pri vstopu v šolo. To so predvsem tisti otroci, katerim starši doma niso postavili mej. Ti otroci mislijo, da bo tako tudi v šoli in da ne bo potrebno upoštevati šolskih pravil in sodelovati z vrstniki.

2.2 TELESNA ZRELOST

Otrok potrebuje gibanje, da zazna okolico, prostor, čas in samega sebe. V prvih letih življenja je gibalni razvoj v ospredju in poteka od naravnih, preprostih oblik gibanja do zahtevnejših športnih dejavnosti. Otroci v predšolskem obdobju z igro pridobivajo gibalne izkušnje z veseljem in zadovoljstvom. Z gibanjem se razvijajo tudi intelektualne sposobnosti, socialni in emocionalni razvoj (Kurikulum za vrtce, 1999).

Pred vstopom v šolo mora biti otrok toliko zrel in zdrav, da šola ne bo negativno vplivala nanj. Na sistematskem pregledu telesno zrelost otroka oceni zdravnik.

V prvi razred osnovne šole se vpisuje otroke v mesecu februarju za naslednje šolsko leto. Starši morajo vpisati v 1. razred osnovne šole svoje otroke, ki bodo v koledarskem letu dopolnili starost šest let. Svetuje se jim, da na vpisu opozorijo na zdravstveno stanje otroka in morebitne težave ter opažanja odstopanja v razvoju.

Pričetek šolanja se lahko odloži otroku za eno leto, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo. Predlog podajo starši, zdravstvena služba ali komisija za usmerjanje. Če odložitev šolanja predlagajo starši ali zdravstvena služba, je obvezno ugotavljanje pripravljenosti otroka za vstop v šolo (Zakon o osnovi šoli, 2006–2007).

2.3 OSEBNOSTNA ZRELOST

Na spletni strani vrtca Laško (Vintar, S.) je v članku Prehod otroka v OŠ napisano, da se področje osebnostne zrelosti otroka kažejo na socialnem in čustvenem področju.

Osebnostno zrelost opisujejo kazalci, ki jih ugotavljamo v vrtcu v pogovoru z vzgojiteljico:

- prenašanje ločitve od staršev,
- obnašanje v novem okolju,
- odnos do vrstnikov,
- samostojnost,
- reševanje zaupane naloge,
- iniciativnost pri zaposlitvah,
- vloga v svoji skupini,
- reakcija na uspeh/neuspeh,
- zanimanje za svet okoli sebe,
- pripravljenost na učenje in pridobivanje novih znanj,
- sodelovanje,
- odnos do odraslih,
- uporaba vljudnostnih pravil (pozdravov, prošenj, zahval, pozornosti).

2.4 SODELOVANJE STARŠEV

Za kakovost predšolske vzgoje je pomembno sodelovanje med vrtcem in starši; v Kurikulumu za vrtce (1999) so napisana načela sodelovanja s starši:

- *»pisna in ustna obvestila o različnih ponudbah programov v vrtcu morajo biti staršem javno dostopna;*
- *pravica staršev je, da dobijo sprotne informacije o otroku iz razgovorov z vzgojiteljem, pomočnikom in svetovalno službo;*
- *pravica staršev je tudi postopno uvajanje svojih otrok v različne programe vrtca;*
- *sodelovanje pri načrtovanju življenja in dela v vrtcu ter v oddelku je pravica staršev, ki se po dogovoru z vzgojiteljem lahko nadaljuje v aktivno sodelovanje pri vzgojnem delu z upoštevanjem strokovne avtonomnosti vrtca;*
- *pri stiku s starši je potrebno dosledno upoštevati pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov ter spoštovati zasebno sfero družin, njihovo kulturo, identiteto, jezik, svetovni nazor, vrednote, prepričanja, stališča, navade in običaje;*

- *staršem morajo biti zagotovljene stalne informacije, seznaniti jih je potrebno, kakšne so njihove pravice in dolžnosti.*«

Starši naj otroka pred vstopom v šolo spodbujajo pri risanju, barvanju, oblikovanju s plastelinom in z glino, rezanju, lepljenju, opazovanju, poslušanju, učenju skozi igro. Priporočeno je skupno branje kakovostnih otroških knjig zaradi boljšega in večjega razumevanja besed. Pomembno je, da starši otroka ne strašijo s šolo, ga spodbujajo, če že kaže zanimanje za pisanje in branje, vendar ga ne silijo, če tega ne želi. Otrok naj pomaga pri vsakodnevnih domačih opravilih, v hiši in na vrtu. Naučimo ga, da bo znal sam poskrbeti zase pri oblačenju, obujanju, umivanju in prehrani. Otrok naj staršem pomaga pri pripravi hrane in če ga že zanima branje, lahko prebere recept. Starši naj z otroki igrajo igre, za katere je potrebno prebrati navodila, ki jih lahko preberejo skupaj, je še navedeno v članku na spletni strani vrtca Laško Prehod otroka v OŠ (Vintar, S.).

»Otrokova dolžnost je, da je aktiven pri vseh opravilih, povezanih z družinskim življenjem, dokler živi v tej družini,« pravi Juhant (2011, str. 31). Pomembno je, da se otroka vključi v vsa opravila že takrat, ko se staršem zdi še premajhen za to. S tem ne bo zaščiten pred vsakim trudom in si bo pridobil lastne izkušnje ter zrastel v samostojno osebnost.

»Dolžnost staršev je, da spremljajo razvoj otroka. Informacije o otrokovih posebnostih s strani vzgojiteljic, učiteljic in svetovalnih delavk naj jemljejo resno in ukrepajo. Če je težava resna, so že na pravi poti. Če se izkaže, da sicer obstajajo neki znaki, problema pa ni, bodo vedeli, da so storili vse.« (Juhant, 2011, str. 45)

3 DELOVANJE VRTCA

3.1 VRTEC KOT ENOTA ŠOLE

V Odredbi o pogojih za ustanavljanje javnih vrtcev (1999) je zapisano, da se vrtec lahko ustanovi kot samostojen vrtec s statusom javnega zavoda ali organizacijska enota vrtca, ki je del javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda oziroma enota pri šoli. Lahko se organizira tudi kot enota vrtca, ki je del samostojnega vrtca, za izvajanje vzgojnega dela na eni ali več lokacijah.

»Za ustanovitev novih vrtcev kot javnih zavodov in organiziranje organizacijskih enot vrtcev in enot vrtcev veljajo naslednji kriteriji:

1. Vrtec kot javni zavod se lahko ustanovi, če vrtec deluje z vsaj desetimi oddelki otrok oziroma ima zagotovljeno vključitev vsaj desetih oddelkov otrok. Izjemoma se

lahko ustanovi vrtec kot javni zavod, če vrtec deluje vsaj z devetimi oddelki otrok oziroma ima zagotovljeno vključitev vsaj devetih oddelkov otrok v primeru, kadar demografska gibanja na območju občine za obdobje petih letih kažejo, da bo vrtec v najmanj dveh letih po ustanovitvi lahko oblikoval oddelke, ki mu manjkajo do izpolnitve normativa iz prejšnjega stavka.

2. Vrtec kot organizacijska enota se lahko organizira, če vrtec deluje z najmanj osmimi oddelki otrok.

3. Enota vrtca se lahko organizira, če vrtec deluje kot del javnega vrtca oziroma organizacijske enote vrtca na drugi lokaciji oziroma kot del šole na isti ali drugi lokaciji kot šola.

Ne glede na določilo prve točke prejšnjega odstavka se na območjih s specifično poselitvijo in na območjih z razvojnimi posebnostmi vrtec kot organizacijska enota lahko organizira, če deluje z vsaj šestimi oddelki otrok.

Vzgojno-varstvena družina vrtca se šteje za en oddelek otrok.

Oddelek krajšega programa vrtca se šteje za en oddelek otrok.» (Odredba o pogojih za ustanavljanje javnih vrtcev, 1999)

V naši nalogi bomo predstavili delovanje vrtca X, ki je po Aktu o ustanovitvi občine ustanoviteljice organiziran kot enota pri osnovni šoli. V svoji sestavi ima osem oddelkov, tri oddelke prvega starostnega obdobja in pet oddelkov drugega starostnega obdobja. Vrtec obiskuje skupaj 163 otrok, od tega dva iz sosednjih občin. Vsi oddelki imajo povečan normativ za dva otroke, v soglasju s pristojno občino ustanoviteljico. Stavbi vrtca in šole sta povezani. Za vrtčevske otroke se prehrana pripravlja v šolski kuhinji. Šolsko knjižnico, ki se nahaja v prostorih šole, uporabljajo tudi otroci iz vrtca, predvsem za branje pravljič, predstavitev knjig in njihovo izposajo. Vse to izvaja šolska knjižničarka. Otroci iz vrtca uporabljajo tudi šolsko telovadnico in igrišče. Pot do omenjenih prostorov vodi skozi šolsko stavbo, ki jo ob tem spoznavajo.

V skladu za 21. členom Zakona v vrtcih vrtec vsako šolsko leto pripravi letni delovni načrt. V tem dokumentu vrtec določi organizacijsko in vsebinsko življenje in delo vrtca.

Letni delovni načrt /v nadaljnjem besedilu LDN/ je osrednji dokument, s katerim vrtec zagotavlja plansko, organizirano in sistematično uresničevanje širših dolgoročnih ciljev predšolske vzgoje, kurikuluma, zadovoljevanje potreb otrok, staršev in zaposlenih ter okolja, v katerem živijo in delajo. Sprejme ga svet šole. LDN je javni dokument. Pri njegovem nastajanju, izvajanju in spremljanju sodelujejo poleg zaposlenih tudi starši in ostali dejavniki, ki se zavzemajo za kakovosten razvoj vrtca v Občini X.

Vizija in poslanstvo vrtca ter načela in cilji predšolske vzgoje so povzeti po letnem delovnem načrtu vrtca (Letni delovni načrt vrtca x, 2015/2016):

VIZIJA VRTCA

»S sodelovanjem s starši do novih gibalnih izkušenj, kulturnega vedenja in dobrega počutja otrok.

Današnji otroci se bodo ne glede na to, kje živijo, vse življenje srečevali s spremembami na socialnem in političnem področju, s spremembami okolja, s spremembami v znanosti in tehnologiji ter industriji in njihovimi vplivi na trgu zaposlovanja. Hitre spremembe, ki se danes pojavljajo v svetu, zahtevajo, da pri otrocih gojimo in vzdržujemo željo po vseživljenjskem učenju.

Z namenom pripraviti otroke, da bi bili notranje motivirani učenci, je pomembna gradnja osnove za oblikovanje stališč, pridobivanje znanja in spretnosti, ki so osrednjega pomena za to, da bi se otrok srečal z izzivi tako tega časa kot tudi s tistimi, ki jih pričakujemo v naslednjem stoletju. Vzgojiteljica prepozna, ceni in spodbuja razvoj tistih sposobnosti, ki se jih bo potrebovalo med stalno spreminjajočim se časom:

- sposobnost odzvati se na spremembe;*
- biti kritični mislec in sprejeti odločitve;*
- biti iskalec problemov in jih reševati;*
- biti ustvarjalen, domiseln in iznajdljiv;*
- zanimati se in biti zavzet za družbeno in naravno okolje.*

Otrokom želimo omogočiti varno, zdravo, prijetno počutje v vrtcu. Vsak otrok naj se v skupini počuti varnega, zaželenega, saj bo le to podlaga za njihovo sodelovanje v dejavnostih za njihov čim boljši razvoj. Mnoga od področij socialnega in čustvenega razvoja so povezana, hkrati pa se tudi prekrivajo in križajo s procesom razvoja. Ko se razvija eno področje, to vpliva tudi na razvoj drugih področij. Ena najpomembnejših vlog vzgojitelja je podpora in spodbujanje socialnega in čustvenega razvoja otrok ter oblikovanje želenega obnašanja. Ta proces mora teči neprestano, celovito ter načrtovano. Pri načrtovanju, izvajanju in vrednotenju vzgojno-izobraževalnega dela izhajamo iz nacionalnega dokumenta Kurikuluma za vrtce, ki ga je dne, 18. marca 1999, sprejel Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.«

POS LANSTVO VRTCA

»Otrokom ustvarjamo spodbudno, zdravo in prijazno okolje, kjer je vsak otrok opažen in sprejet.

Radi sprejemamo novosti, raziskujemo nove poti in se trudimo pridobiti čim več znanja.

Vsi skupaj, otroci in odrasli vrtca, se učimo ter ustvarjamo lepši in boljši svet, v katerem odraščajo srečni in zdravi otroci.

Staršem pomagamo pri vzgoji otrok ter jih spodbujamo k aktivnemu sodelovanju in s tem bogatenju našega dela.«

NAČELA PREDŠOLSKE VZGOJE

- *»Načelo demokratičnosti,*
- *načelo avtonomnosti, strokovnosti in odgovornosti zaposlenih,*
- *načelo enakih možnosti za otroke in starše, upoštevanje različnosti med otroki,*
- *načelo pravice do izbire in drugačnosti in ohranjanje ravnotežja med raznimi vidiki otrokovega telesnega in duševnega razvoja.«*

CILJI PREDŠOLSKE VZGOJE

- *»Razvijati sposobnosti razumevanja in spremljanja sebe in drugih – razvijati lastno identiteto;*
- *razvijati sposobnosti za dogovarjanje, upoštevanje različnosti in sodelovanje v skupinah;*
- *razvijati sposobnosti prepoznavanja čustev in spodbujati čustveno doživljanje in izražanje;*
- *ustvarjati pozitivno čustveno in socialno klimo na osnovi pozitivnih interakcij;*
- *uvajanje v demokratizacijo medsebojnih odnosov in vzpostavljanje partnerskega odnosa na različnih nivojih;*
- *negovati radovednost, raziskovalnega duha, domišljijo in intuicijo ter razvijati neodvisno mišljenje;*
- *spodbujati jezikovni razvoj za učinkovito in ustvarjalno uporabo govora, kasneje pa tudi branja in pisanja;*
- *spodbujanje doživljanja umetniških del in umetniškega izražanja;*
- *posredovanje znanj z različnih področij znanosti in iz vsakodnevnega življenja;*
- *razvijati gibalne sposobnosti in spretnosti;*
- *razvijati samostojnost pri higienskih navadah in pri skrbi za zdravje«.*

PREHRANJEVANJE V VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH ZAVODIH

Šolsko prehrano v osnovnih in srednjih šolah ureja Zakon o šolski prehrani (Ur. l. RS, št. 3/13). Zakon ureja organizacijo šolske prehrane, subvencioniranje šolske prehrane ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

Šolska prehrana je organizirana v času, ko poteka pouk po šolskem koledarju. Pripravlja se zajtrk, malica, kosilo in popoldanska malica. Za organizacijo šolske prehrane so odgovorne šole, ki naj glede na možnosti in pogoje same nabavljajo živila in pripravljajo obroke v centralni ali razdelilni kuhinji. Če šola te dejavnosti ne more organizirati, jo lahko izjemoma prenese na zunanjega izvajalca v soglasju z ustanoviteljem.

Vzgojno-izobraževalni zavod v letnem delovnem načrtu opredeli vsebino, obseg in vzgojno-izobraževalne dejavnosti, povezane s prehrano in spodbujanjem kulture prehranjevanja. Na šoli lahko deluje skupina za prehrano, ki je posvetovalno telo ravnatelja.

Neustrezne prehranjevalne navade v obdobju otroštva in mladostništva vplivajo na prehranjevalne navade v kasnejših življenjskih obdobjih in s tem povezane bolezni. Nezdrave prehranjevalne navade pogosto vodijo do nepravilne izbire živil, neustreznega režima prehranjevanja, neustrezne kulture prehranjevanja, posledice tega pa so prekomerna prehranjenost, debelost in porast kroničnih nenalezljivih bolezni.

Vrtci naj glede na čas izvajanja varstva ponudijo zajtrk, dopoldansko malico, kosilo ter popoldansko malico. Vrtci, ki otrokom v svoji ponudbi omogočajo tudi zajtrk, naj ne združujejo zajtrka in malice v en obrok (Zakon o šolski prehrani, 2013).

3.2 DEJAVNOSTI V VRTCU X

PROGRAMI VRTCA

Dnevni program

- Glede na trajanje vrtec izvaja dnevni program. Gre za celodnevni program, ki traja od šest do devet ur. Vključuje vzgojo, varstvo in prehrano otrok (zajtrk, sadno malico, kosilo in popoldansko malico). Program se izvaja ves čas poslovnega časa vrtca, to je od 6.00 do 16.00.

Vzgojno-izobraževalni program

- *»Program za otroke v oddelkih I. starostnega obdobja – od enega do treh let.*
- *Program za otroke v oddelkih II. starostnega obdobja – od treh let do vstopa v šolo.«* (Letni delovni načrt vrtca x, 2015/16)

PREDNOSTNE IN STALNE NALOGE VRTCA (povzeto po Letnem delovnem načrtu vrtca x, 2015/16)

PREDNOSTNE NALOGE

»Celoletni projekt vrtca za šolsko leto 2015/2016

Naziv mreže: FIT4KID NETWORK

Trajanje projekta: 1. 9. 2014 – 31. 8. 2017

Število pilotskih evropskih držav: 6 (Slovenija, Španija, Nemčija, Velika Britanija, Islandija, Finska)

Izvenevropska država (The Third Country): Avstralija

Namen in cilji projekta:

- *Namen mreže Fit4Kid v okviru projekta Kids in Motion je zagotoviti platformo za promocijo izobraževalnih inovacij ter izmenjava in prenos najboljših praks v povezavi s pomenom vadbe in telesne dejavnosti v predšolski vzgoji.*
- *Aktivnosti mreže bodo usmerjene na prilagoditev in prenos obstoječega primera dobre prakse Fit Kobacaj v Republiki Sloveniji, ki bo osredotočen na razvoj spretnosti med učitelji in multiplikatorji, ki delajo v predšolskih okoljih, izboljšanje učnega okolja in možnosti za učenje med predšolskimi otroki ter s tem izboljšanje njihovih psihofizičnih sposobnosti (gibalnih in kognitivnih) in zdravja.*
- *Model bo sestavljen iz motivacijske pedagogike, izobraževalnih programov, tehnik, vsebin in smernic, ki se bodo osredotočale na povečano uporabo vadbe in telesne dejavnosti v predšolskem obdobju. Izobraževal bo učitelje in vzgojitelje, da bi znali sočasno k aktivnosti spodbuditi možgane in telo ter s tem povečati učinkovitost pri učenju in izboljšati učne spretnosti ter sposobnosti.*

Specifični cilji Fit4Kid:

- *analizirati (in zabeležiti) obstoječe programe telesne aktivnosti, metodologije in vsebine v sodelujočih partnerskih državah, potrditi obstoječe programe in stopnje sodelovanja s specifičnimi razvojnimi potrebami za učitelje v predšolskem obdobju;*
- *opredeliti in širiti dobre prakse;*
- *razviti evropski predšolski model za vzgojitelje predšolske vzgoje, ki spodbuja telesno dejavnost in vadbo med predšolskimi otroki, ki*

temelji na slovenskem obstoječem primeru dobre prakse, prilagoditev le-tega, da bo odseval potrjena izobraževanja in razvojne potrebe opredeljene v DP2;

- izvesti pilotsko testiranje razvitega evropskega predšolskega modela in materialov s pomočjo začetnega usposabljanja multiplikatorjev, vključujoč 5–15 multiplikatorjev v vseh šestih partnerskih državah (DE, ES, IS, SI, UK, FI);
- izvesti pilotsko testiranje razvitega evropskega predšolskega modela in materialov s pilotsko implementacijo v 5–15 vrtcih oziroma šolah v vseh šestih partnerskih državah (DE, ES, IS, SI, UK, FI);
- aktivno promovirati končne rezultate projekta politiki in odgovornim v vsaki sodelujoči državi ter se dogovoriti o nadaljnjih aktivnostih mreže, ki bo trajalo dlje kot obdobje financiranja (vključno z zagotavljanjem podpore za evropske mreže mentorskih skupin).«

STALNE NALOGE

»Projekt: HVALA, NAREDIL BOM SAM

Cilji:

- z igro in ustvarjanjem spodbuditi otroke k razmišljanju o vedenju in upoštevanju pravil;
- spodbujanje socialnega in čustvenega razvoja otrok ter oblikovanje zelenega obnašanja;
- upoštevati pravila in hišni red vrtca;
- spodbujanje samostojnosti, odgovornosti.

Vrednote, ki jih bomo ob tem skrbno varovali:

1. Družina
Spoštujemo in cenimo družino, njeno kulturo, socialno poreklo in svetovni nazor. Vrtec noče in ne more prevzeti vloge družine, lahko je le pomoč staršem pri varstvu in vzgoji ter izobraževanju njihovih otrok.
2. Narava, zdravje
Naša prednost in posebnost je življenje v naravi, z naravo in za naravo. Otrokom omogočamo veliko gibanja v naravi, kjer se učijo spoštovati, čutiti in ohranjati. Otroci si ob neposrednem stiku z naravo privzgamajo pozitivne življenjske navade, omogočeno jim je gibanje v naravnem okolju, spoznavajo odvisnost in povezanost vsega v naravi.
3. Prijateljstvo, zaupanje, iskrenost, delavnost
Vse to poskušamo živeti. Dober zgled je najboljši vzgojitelj.
4. Dobra vzgoja

V današnjem potrošniško naravnem svetu in naglici je težko biti dosleden, težko je počakati, ne imeti vsega. V vrtcu, v družbi vrstnikov se te vrednote spontano oblikujejo.

Strokovne delavke se trudimo zadovoljiti otrokove temeljne potrebe po sprejetosti, varnosti, po igri. Ob vsem tem pa otroci pridobivajo dragocene življenjske izkušnje in pozitivno samopodobo.

Projekt: POSKRIBIMO ZA NARAVO

Glavni cilj projekta je vzgoja otroka, da bi mu skrb za okolje in naravo postala del življenja. Je celosten program vrtca, ki bo skozi celo leto s konkretnimi projekti uresničeval cilje vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj.

Povezanost z naravo bo eden izmed ciljev, ki mu bomo v vrtcu posvečali posebno pozornost. Med šolskim letom bodo v vseh oddelkih potekale dejavnosti, ki otroke spodbujajo k spoznavanju sožitja z naravo:

- 1. vodilni projekt iz tematskega sklopa zgodnje naravoslovje je naš vrt – naša hrana,*
- 2. odpadki,*
- 3. varčevanje in naravni viri (voda in energija).*

Cilji:

- razvijanje pozitivnih medsebojnih odnosov in pomoč pri odpravi revščine;*
- vzgoja za zdrav način življenja v zdravem okolju (uvajanje ekološko pridelane hrane, gibanje);*
- učinkovita raba naravnih virov (voda, odpadki, energija);*
- spodbujanje ustvarjalnosti, inovativnosti in izmenjava idej;*
- razvijanje pozitivnih medsebojnih odnosov.*

Projekt: S KNJIGO IN DOMIŠLJIJO V REALNI SVET

Cilji:

- uporabljati jezik kot objekt igre;*
- poslušati, razumeti in doživljati jezik;*
- spoznavati temeljna literarna dela za otroke;*
- spodbujati jezikovno ustvarjalnost;*
- razvijati neverbalne komunikacijske spretnosti;*
- spodbujati jezikovne zmožnosti;*
- spoznavati simbole pisnega jezika.*

S kakovostnim in raznolikim delom bomo skupaj s starši omogočili otrokom, da se bodo preizkušali v različnih vlogah: pripovedovalca, poslušalca, bralca, ustvarjalca.

Projekt: ZAČUTIMO NARAVO

Cilji:

- *začutiti naravo s čutili;*
- *spodbujati čutno učenje na prostem, zaznavanje, občutenje in raziskovanje;*
- *spodbujati samozavest in občutek obvladovanja svojega okolja.*

Projekt: GLASBA JE NAŠ VSAKDAN

Cilji:

- *uporabljati glasbo kot motivacijo za igro;*
- *spoznavati ljudske in umetne pesmi, pretežno slovenskih avtorjev;*
- *učiti se ritma, dinamike, ubranosti, poslušati in spoznavati inštrumente;*
- *ob glasbi spoznavati užitek, motivacijo, srečo;*
- *spodbujati razvoj sluha z nežnim in ubranim petjem ter ritmičnim govorom.*

Celoletni projekt NIJZ: OSTAL BOM ZDRAV – ČAS JE ZA DOBER TEK

Da bi otrok lahko bolje uporabljal svoje zmožnosti, da bi bil lahko uspešen v učenju in opravljanju mnogih življenjskih del, tudi športnega udejstvovanja, mora biti zdrav. Čim bolj bo zdrav, tem pravilnejše bo rasel, tem popolnejše bodo vse njegove telesne funkcije. Zato moramo poskrbeti za otrokove primarne potrebe in zdravje že od prvega dne njegovega življenja. Otroci si bodo skozi igro izboljšali svoje motorične sposobnosti, naravne oblike gibanja in se razvili v zdrave, samostojne in pozitivno naravnane osebnosti.

Glavni cilji projekta:

- *zdrav otrok;*
- *pokazati ter posebej poudariti pomen gibalno-športne aktivnosti;*
- *ohraniti in izboljšati zdravje vseh otrok;*
- *izboljšati motorične sposobnosti;*
- *povečati kakovost in količino gibalno športne vzgoje.«*

»Gibalni razvoj je v ospredju predvsem v prvih letih življenja in poteka od naravnih in preprostih oblik gibanja (plazenje, lazenje, hoja, tek ...) do sestavljenih in zahtevnejših športnih dejavnosti.« (Kurikulum za vrtce, 1999)

V okviru projekta otrok in zdravje se izvajajo še projekti: teden mobilnosti, skrb za zdravje, zdravi zobje, zdrava prehrana, otroku prijazno in ustvarjalno igrišče, uredimo zeliščni kotichek, kako bi pripravili med, zelenje in cvetje v našem vrtu in ekologija.

Nadstandardni programi: planinski krožek, plesni tečaj, smučarski tečaj, šola roljanja, plavalni tečaj, angleške urice za najmlajše za otroke iz skupin pred vstopom v šolo.

Vrtec vsako leto ponudi otrokom tudi nekaj dodatnih oziroma nadstandardnih programov. Nadstandardne programe lahko predlaga vrtec (oziroma ravnatelj vrtca) ali svet staršev. Za vključitev v nadstandardne programe je potrebno dodatno plačilo, ki ga delno krije Občina x, preostali delež pa starši. Soglasje k izvajanju nadstandardnih programov daje svet staršev. Udeležba otroka pri nadstandardnih programih je prostovoljna.

Dejavnosti zgodnjega spoznavanja tujega jezika potekajo v tečajnih oblikah in jih izvaja učiteljica matične osnovne šole. Vsebine se prepletajo z vsebinami vzgojnega programa in izhajajo iz otrokovih življenjskih situacij. Otroci preko igralno zasnovanih dejavnosti in s poudarkom na gibanju prihajajo v stik z vsemi jezikovnimi vrlinami in tako pridobijo veselje in pozitiven odnos do tujega jezika – angleški jezik (Letni delovni načrt vrtca x, 2015/2016).

OBOGATITVENI PROGRAMI

Vsako leto se izvaja več obogatitvenih programov. Nekateri se izvajajo občasno, drugi pa redno vsako leto. Med slednjimi so Zlati sonček, Cici vesela šola, obiski v knjižnici OŠ, pevski zborček – predšolska skupina pod vodstvom vzgojiteljice, ki se izvaja v prostorih osnovne šole.

PREVENTIVNI PROGRAMI

Program Varno na poti se izvaja v okolici šole in na parkirišču pri osnovni šoli. Udeležijo se ga učenci 1. razreda osnovne šole in otroci vrtca pri tej šoli.

Izvajata se še program preventivnega zobozdravstvenega dela in program požarne varnosti.

3.3 POVEZOVANJE VRTCA Z OSNOVNO ŠOLO

Povezovanje vrtca z osnovno šolo se kaže na več področjih:

- Otroci iz vrtca si izposojajo knjige v šolski knjižnici.
- Prostor šolske knjižnice se uporabljajo tudi za bralne urice, namenjene otrokom v vrtcu, ki jih izvaja šolska knjižničarka.
- Vrtčevski otroci uporabljajo športne površine šole.
- Šolska kuhinja pripravlja prehrano za vrtec, v sodelovanju z organizatorjem šolske prehrane.
- Do šole in vrtca vodi ena dovozna pot.
- Z vrtcem poteka sodelovanje s svetovalno službo šole pri zgodnjem odkrivanju primanjkljajev pri predšolskih otrocih, izvaja pa se tudi dodatna strokovna pomoč tem otrokom. Strokovno pomoč izvaja defektologinja, ki prihaja iz šole s prilagojenim programom, in sicer v prostorih matične osnovne šole. V primeru odločbe se ta pomoč nato nadaljuje tudi, ko otroci vstopijo v 1. razred osnovne šole.
- Predšolskim otrokom se pred vstopom v šolo izvede prikaz učne ure.

3.4 TEMEJNI CILJI POVEZOVANJA MED VRTCEM IN ŠOLO

Strokovni kolegij strokovno povezuje vodstvene delavce šole in vrtca. Sestavljajo ga ravnateljica, pomočnici ravnateljice za šolo in vrtec ter svetovalna delavka. Občasno sodelujejo tudi računovodja, tajnica, kuhar, hišnik, vodja šolske prehrane in defektologinja. Vsi občasni člani so zaposleni v šoli in delno tudi v vrtcu. Strokovni kolegij sklicuje ravnateljica tedensko ali po potrebi zaradi obravnave koordinacije načrtovanja življenja otrok v vrtcu in okolju, kadrovske problematike, poslovanja, izobraževanja delavcev, obravnave programov, predlogov in pobud staršev ter druge tekoče problematike (Letni delovni načrt vrtca x 2015/2016).

3.5 PREDNOSTI ZA OTROKE

Vsaka sprememba prinaša negotovost in strah, po drugi strani pa radosti pričakovanja. Prehod iz vrtca v šolo zahteva prilagajanje, ki lahko poteka hitro in

brez težav. Zaradi drugačnega učnega stila in načina delovanja šole pa se otrok lahko znajde v stiski (Vonta, 1995).

Otroci, ki so obiskovali vrtec, ki je organiziran pri osnovni šoli, šolo že poznajo. Velika stavba jim je delno poznana, kar pripomore, da se lažje znajdejo v njej. Že v vrtcu so obiskovali in spoznali šolsko knjižnico in knjižničarko ter uporabljali šolsko telovadnico in igrišče. Z vzgojiteljicami so hodili po hrano do šolske kuhinje. Prav tako poznajo pot do šole, okolico šole in prometni režim. Že ko so obiskovali vrtec, so spoznavali nekatere učiteljice, kar zmanjša strah in nelagodje pred novo osebo.

Predvidevamo, da zato nimajo večjih težav s prilagajanjem na novo šolsko okolje, ker so razlike med starim in novim okoljem manjše.

3.6 PREDNOSTI ZA STARŠE

Starši že nekoliko poznajo šolo in zaposlene. Če njihovi starejši otroci že obiskujejo šolo, poznajo celostno delovanje zavoda in zaposlene delavce. Sodelovanje s starši se kontinuirano nadaljuje iz vrtca v šolo. Ob vstopu otroka v šolo so manj zaskrbljeni. Lažje navežejo stike z učiteljico in ostalimi delavci šole. V primeru, da imajo otroke v vrtcu in šoli, je to zanje ena pot in pridobijo tudi na času (Strojin).

3.7 PREDNOSTI ZA STROKOVNE DELAVCE

Strokovni delavci vrtca in šole, ki deluje kot enoviti zavod, se med seboj dobro poznajo in glede na to tudi lažje sodelujejo. Lahko si izmenjujejo mnenja in pomoči za otroke, ki še obiskujejo vrtec. Vzgojiteljica lahko predstavi opažanja in hkrati opozori na določene primanjkljaje pri otroku svetovalni delavki, ki dela v vrtcu in šoli. Pomoč otroku se takoj iz vrtčevskega obdobja prenese v šolsko obdobje. Svetovalna delavka ima možnost, da se že v predšolskem obdobju poveže s specialno pedagoginjo, ki dela z učenci na šoli. Glede na to se določeni postopki lahko hitreje izpeljejo. Strokovni tim že v predšolskem obdobju lahko napoti otroka v obravnavo v ustrezno institucijo. Pogosto je to otroku v korist, ker se postopki usmerjanja izpeljejo v zgodnejšem obdobju. Sodelovanje med strokovnimi delavci vrtca in šole omogoča oblikovanje učinkovitejših individualiziranih programov z vstopom v šolo (Strojin).

4 ANALIZA

Izdelali smo anketne vprašalnike na spletni anketi 1ka. Preko e-asistenta smo jih 8. 4. 2016 posredovali v izpolnjevanje staršem otrok, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli x, in staršem otrok, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole x.

Anketni vprašalnik za vrtec je sestavljen iz dvanajstih trditev, za šolo pa iz enega vprašanja in desetih trditev. Trditve se ocenjujejo z ocenami od 1 do 5, pri čemer ocena 1 pomeni, da se s trditvijo popolnoma strinjajo, ocena 2, da se strinjajo, ocena 3 pomeni, da se ne morejo opredeliti, ocena 4 pomeni, da se ne strinjajo in 5, da se sploh ne strinjajo. Vprašanja za starše otrok iz vrtca in za starše otrok prvega razreda so podobna in se nanašajo na prednosti vrtca ob šoli za otroke, starše in zaposlene.

Ankete smo posredovali 51 staršem otrok iz vrtca in 47 staršem otrok iz šole. Z anketiranjem smo zaključili 26. 4. 2016. V tem času smo za šolo dobili vrnjenih 30 enot, kar predstavlja 63,83 %. Na prvo vprašanje je pritrdilno odgovorilo sedemindvajset anketirancev, ki so lahko nadaljevali z izpolnjevanjem ankete. Zaporedno trditev tri in štiri pa en anketiranec ni izpolnil. Za vrtec pa samo dobili vrnjenih le 6 enot, kar predstavlja 12,5 %. Po mnenju vzgojiteljice, da starši slabo sprejemajo spletne ankete, smo 23. 5. 2016 razdelili staršem otrok v vrtcu pisne ankete in jih ponovno vljudno prosili za reševanje. Do 27. 5. 2016 smo prejeli 42 izpolnjenih enot (82,35 %), en anketiranec pa ni izpolnil trditvi osem in devet. Podatke pisnih anket smo obdelali s pomočjo urejevalnika preglednic Excel.

Za zbiranje podatkov smo opravili tudi intervju s petimi zaposlenimi v javnem zavodu x in na ta način praktično opredelili tematiko in poskušali postaviti določene zaključke. Zanima nas individualno mnenje dveh zaposlenih v vrtcu in treh v šoli. Rezultate smo med seboj primerjali in zapisali zaključke. Vprašanja za intervju so podobna anketnim vprašalnikom za starše otrok iz vrtca in za starše otrok prvega razreda in se prav tako nanašajo na prednosti vrtca ob šoli za otroke, starše in zaposlene.

Pred začetkom anketiranja in intervjujev smo pridobili soglasje ravnateljice javnega zavoda x.

Na podlagi izvedenih intervjujev zaposlenih v ustanovi, ugotavljamo, da tovrstna organiziranost vrtca prinaša prednosti, dobro vpliva na vključevanje otrok v osnovno šolo in prinaša tudi prednosti za starše in učitelje.

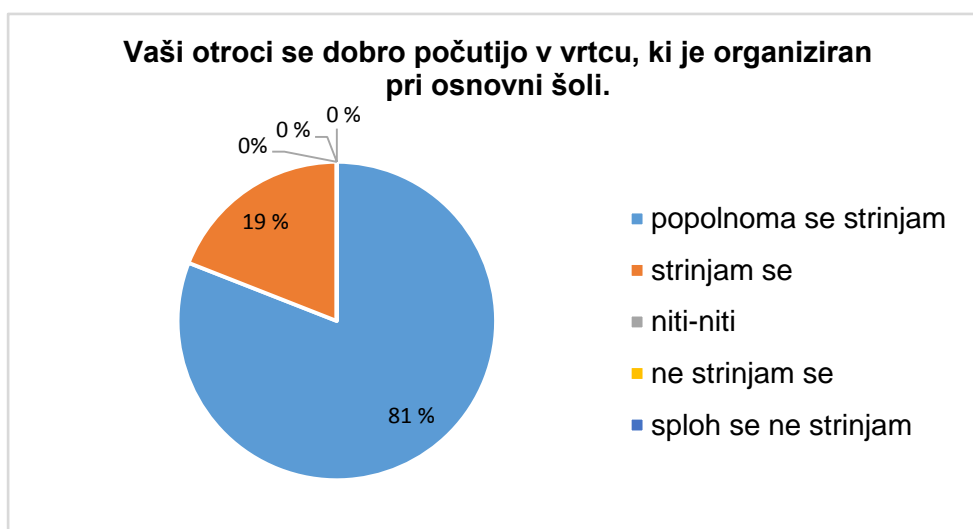
4.1 REZULTATI ANKETIRANJA

V preglednici 1 so prikazani odgovori iz ankete staršev otrok, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli.

TRDITEV	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%
Vaši otroci se dobro počutijo v vrtcu, ki je organiziran pri osnovni šoli.	34	81	8	19	0	0	0	0	0	0
Povezanost prostorov vrtca in šole predstavlja prednost za vašega otroka.	31	74	11	26	0	0	0	0	0	0
Vaši otroci imajo dodatne ugodnosti, ker lahko uporabljajo tudi šolsko telovadnico in šolsko igrišče.	37	88	5	12	0	0	0	0	0	0
Z obiskovanjem šolske knjižnice bodo vaši otroci pridobili večje zanimanje do knjig in branja.	29	69	12	29	1	2	0	0	0	0
Zadovoljni ste, da vaši otroci že v času, ko obiskujejo vrtec, spoznajo šolsko knjižničarko.	30	72	11	26	1	2	0	0	0	0
Za vas je pomembno, da se hrana za vaše otroke pripravlja v šolski kuhinji, je vedno sveže pripravljena in takoj postrežena.	38	90	4	10	0	0	0	0	0	0
Vašim otrokom koristi, da se že v vrtcu spoznavajo s prometnim režimom okoli šole.	35	83	7	17	0	0	0	0	0	0
Zadovoljni ste, da učitelj iz matične osnovne šole izvaja zgodnje učenje tujega jezika v vrtcu.	23	56	15	37	3	7	0	0	0	0
Sodelovanje s šolsko svetovalno službo v času, ko vaš otrok obiskuje vrtec, za vas predstavlja lažji prestop v šolo.	21	51	16	39	3	7	1	3	0	0
V času, ko vaš otrok obiskuje vrtec, že spoznavate tudi sistem in organizacijo izobraževanja v osnovni šoli.	14	33	18	43	10	24	0	0	0	0

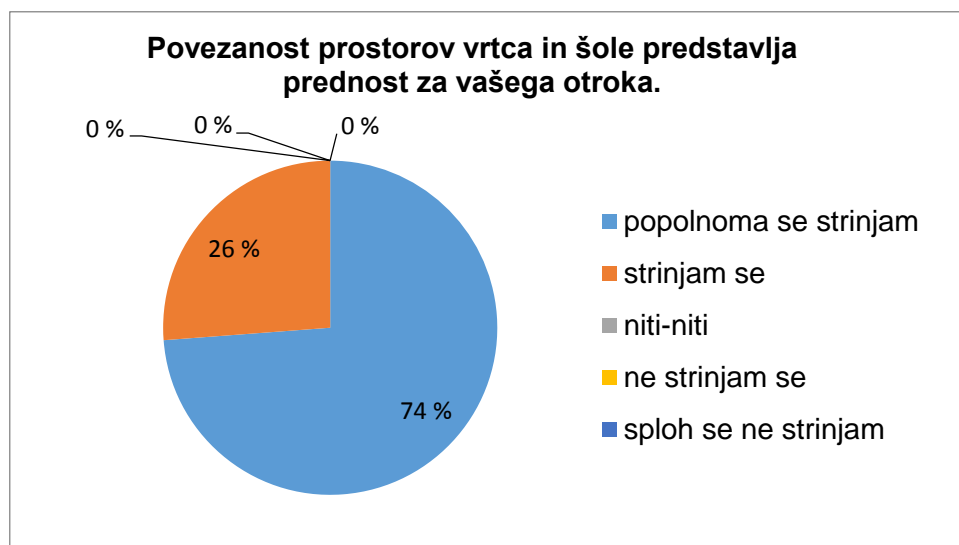
Vrtec, ki je organiziran pri osnovni šoli, prinaša prednosti vam in vašim otrokom.	32	76	10	24	0	0	0	0	0	0
Za vas predstavlja prednost, da so vaši otroci vključeni v vrtec in osnovno šolo na isti lokaciji.	37	88	5	12	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	361	72	122	24	18	4	1	0	0	0

Preglednica 1: Pregled rezultatov ankete za vrtec
(Vir: lasten)

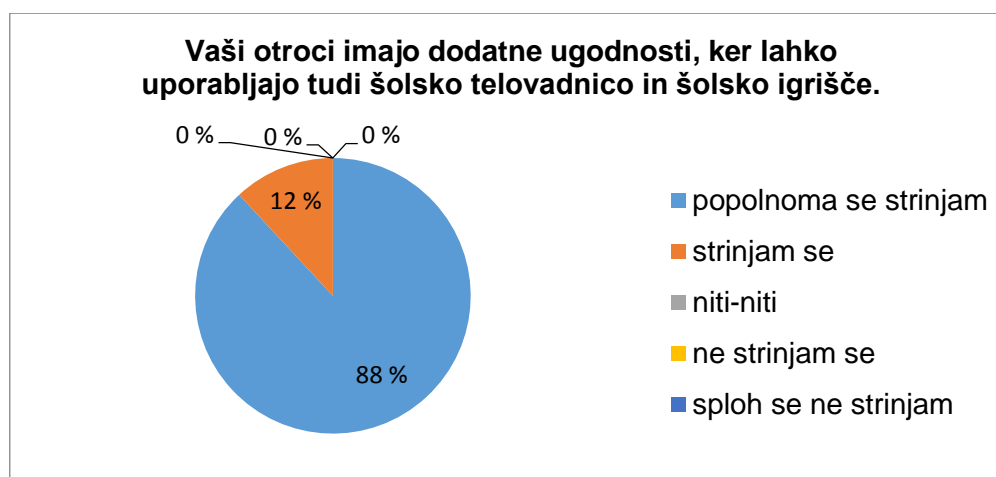
Slika 1: Počutje otrok v vrtcu
(Vir: lasten)

S prvo trditvijo, ki se glasi: »Vaši otroci se dobro počutijo v vrtcu, ki je organiziran pri osnovni šoli,« se anketiranci strinjajo. Kar štiri petine (81 %) anketirancev se je popolnoma strinjalo s trditvijo; petina (19 %) anketirancev pa se je s trditvijo le strinjala. Za ostale trditve se niso opredelili.

*Slika 2: Prednost zaradi povezanosti prostorov
(Vir: lasten)*

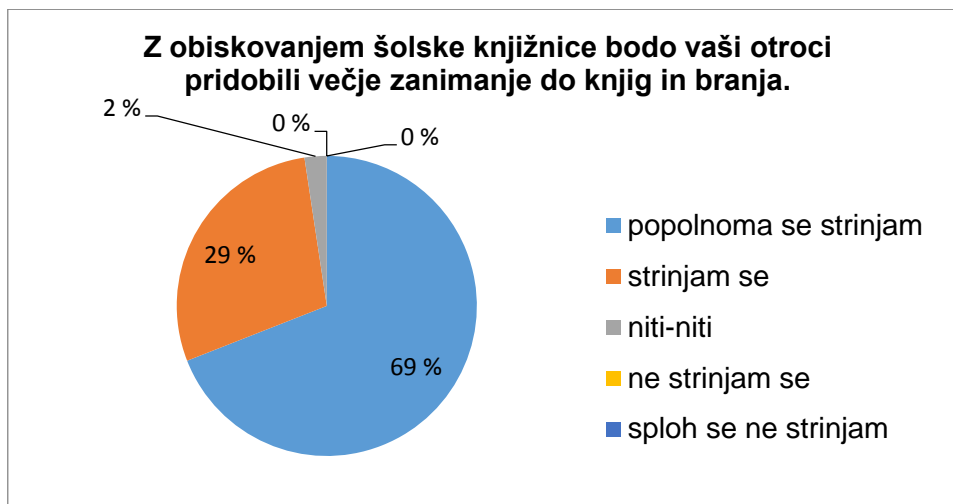
Vsi anketirani starši so se strinjali, da povezanost prostorov vrtca in šole predstavlja prednost za njihovega otroka. Nihče se ni odločil za nestrinjanje s trditvijo. Glede na odgovore lahko ugotovimo, da je vsem staršem povezava prostorov vrtca in šole pomembna.

*Slika 3: Uporaba šolske telovadnice in igrišča
(Vir: lasten)*

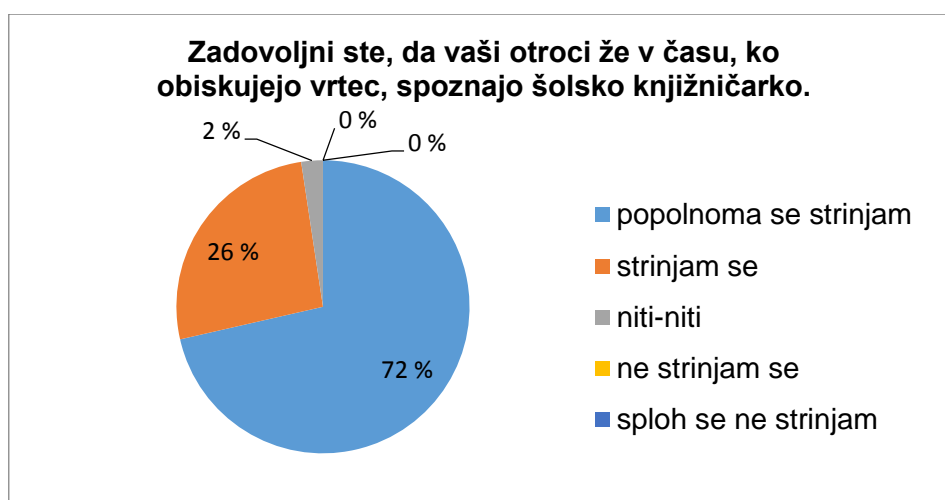
Anketiranci so tudi trditev: »Vaši otroci imajo dodatne ugodnosti, ker lahko uporabljajo tudi šolsko telovadnico in šolsko igrišče,« potrdili stoo odstotno (88 % se jih je popolnoma strinjalo; 12 % se jih je strinjalo). Za nestrinjanje se ni odločil nihče.

Tudi pri tem odgovoru lahko ugotovimo, da so starši zadovoljni, da so njihovim otrokom na voljo tudi šolski prostori, ki jih lahko uporabljajo.

Slika 4: Zanimanje za knjige in branje v šolski knjižnici
(Vir: lasten)

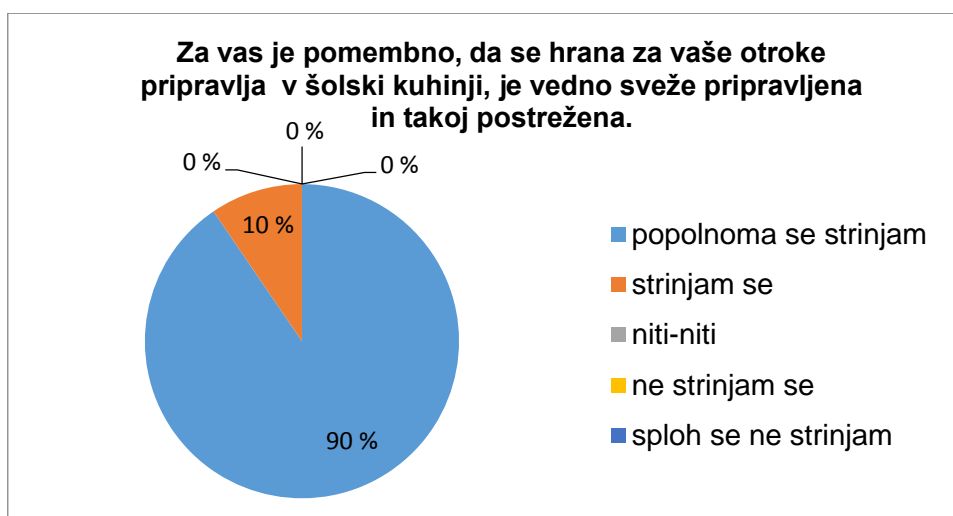
Da bodo otroci pridobili večje zanimanje do knjig in branja z obiskovanjem šolske knjižnice, se strinja velika večina anketiranih staršev – kar 98 % (od tega se jih kar 69 % popolnoma strinja). Le en (2 %) anketiranec meni, da obiskovanje šolske knjižnice nima vpliva na zanimanje do knjig in branja. Za nestrinjanje se ni opredelil nihče.

Slika 5: Spoznavanje s šolsko knjižničarko
(Vir: lasten)

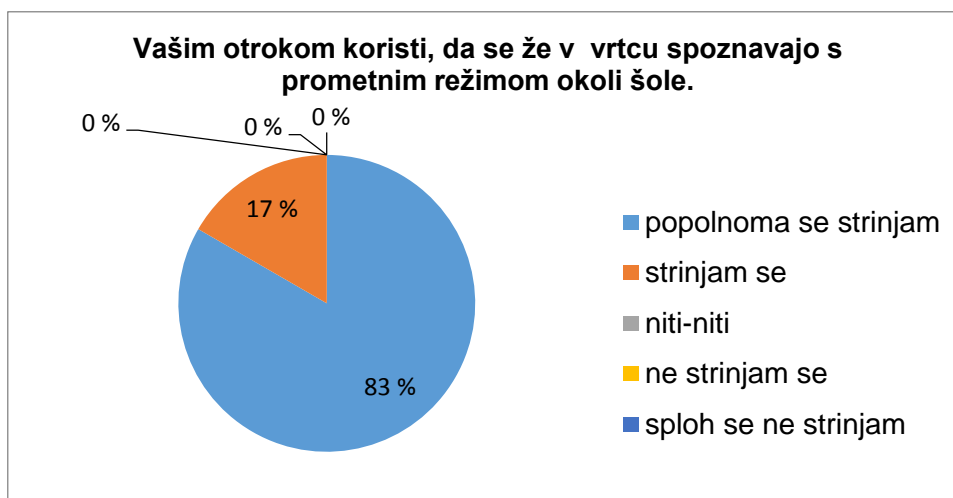
Starši so zadovoljni, da se njihovi otroci že v času, ko obiskujejo vrtec, spoznajo s šolsko knjižničarko. Glede na predhodno trditev se je celo en anketiranec več (72 %) popolnoma strinjal s tem. Prav tako pa se tudi za to trditev en (2 %) anketiranec ni opredelil, saj meni, da ni nobene prednosti v tem, da njegov otrok lahko obiskuje šolsko knjižnico in spozna knjižničarko. Za nestrinjanje se ni opredelili nihče.

Na podlagi rezultatov zadnjih dveh trditev lahko sklepamo, da se staršem zdi pomembno, da njihovi otroci lahko obiskujejo šolsko knjižnico, kar vpliva na njihovo zanimanje do branja, knjig, ter spoznajo knjižničarko.

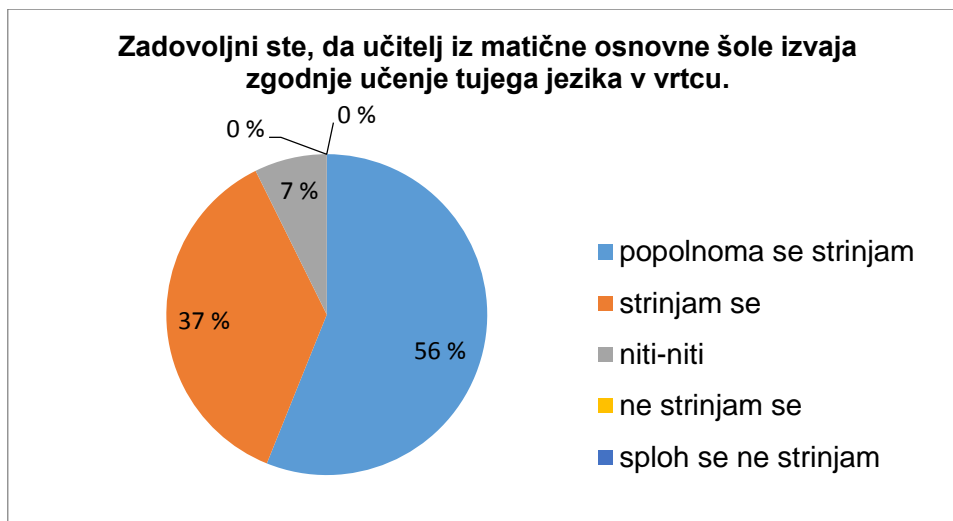
*Slika 6: Sveže pripravljena in postrežena hrana
(Vir: lasten)*

Sveže pripravljena in takoj postrežena hrana, ki se pripravlja v šolski kuhinji, je za starše zelo pomembna – saj se s trditvijo vsi strinjajo (popolnoma se jih strinja kar 90 % anketirancev, preostalih 10 % pa le strinja). Za ostale odgovore se niso opredelili.

*Slika 7: Spoznavanje prometnega režima okoli šole
(Vir: lasten)*

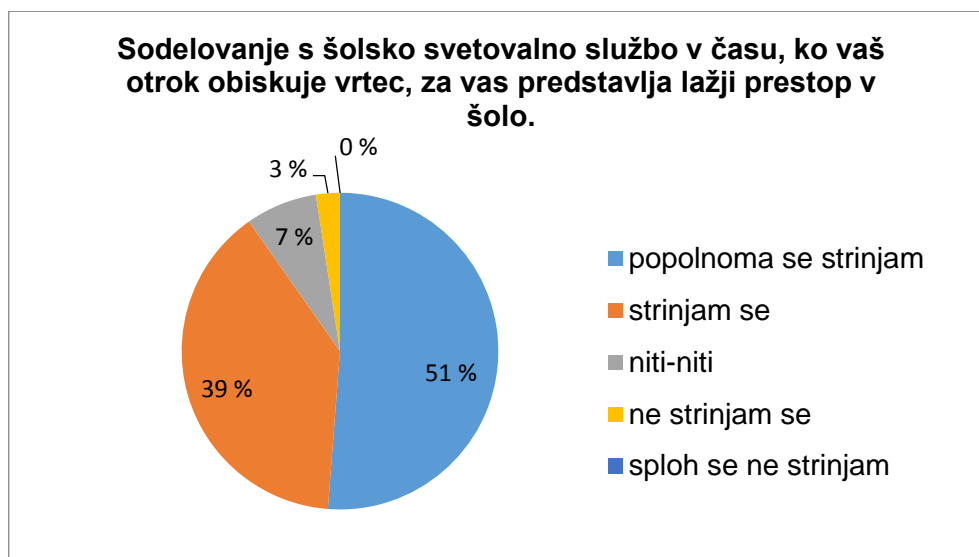
Graf nam prikazuje, da se staršem zdi zelo pomembno, da se njihovi otroci že v vrtcu spoznavajo s prometnim režimom okoli šole, saj se vsi strinjajo s trditvijo. Na podlagi rezultatov predvidevamo, da so starši zadovoljni, da se otroke spodbuja k prometni varnosti že v zgodnjem obdobju.

*Slika 8: Zgodnje učenje tujega jezika
(Vir: lasten)*

Slika 8 prikazuje, da se 93 % anketirancev strinja, da učitelj iz matične šole izvaja zgodnje učenje tujega jezika v vrtcu. Trije anketiranci (7 %) se niso opredelili glede trditve. Za nestrinjanje se ni opredelil nihče.

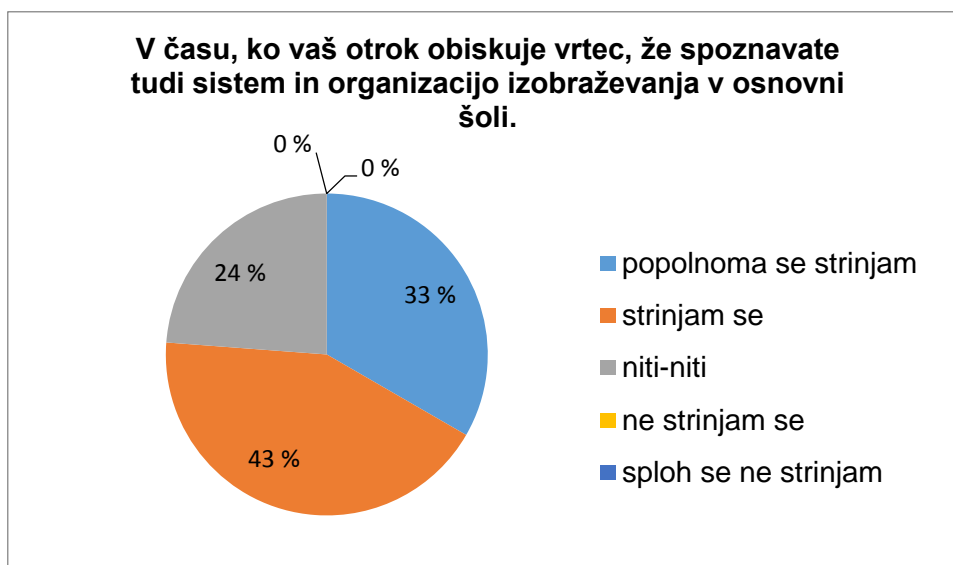
Glede na to, da je učenje tujega jezika prostovoljno, menimo, da se verjetno otroci neopredeljenih ne udeležujejo tečaja.

*Slika 9: Sodelovanje s šolsko svetovalno službo
(Vir: lasten)*

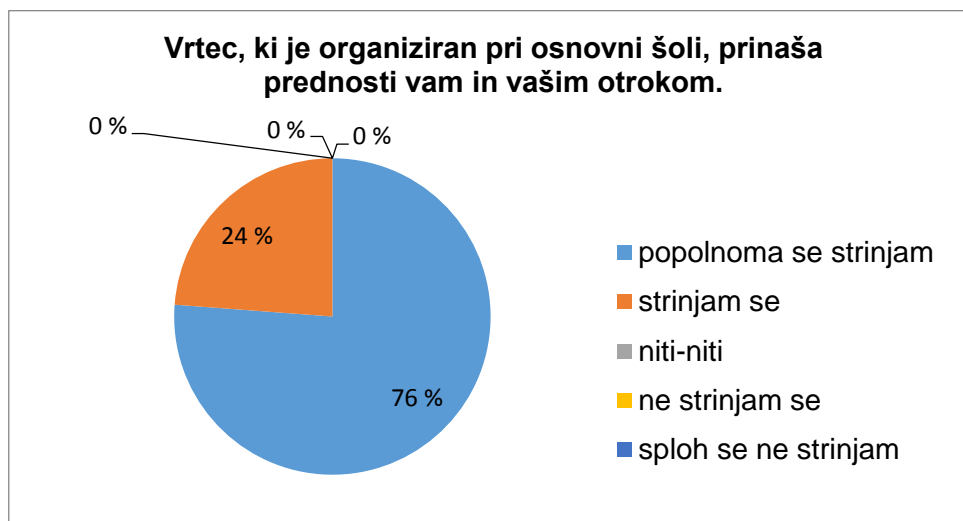
S trditvijo: »Sodelovanje s šolsko svetovalno službo v času, ko vaš otrok obiskuje vrtec, za vas predstavlja lažji prestop v šolo,« se popolnoma strinja polovica (51 %) anketirancev; 39 % anketirancev se strinja s trditvijo; trije anketiranci (7 %) se niso opredelili, en anketiranec (3 %) pa se s trditvijo ne strinja.

To je prva trditev, pri kateri se je pojavilo tudi nestrinjanje. Šolska svetovalna delavka večino svojega dela opravlja v skupini skupaj z vzgojiteljico, kjer pa starši niso prisotni. Osebno sodeluje le s tistimi starši, katerih otroci imajo večje težave in se te pojavijo že v vrtcu. Menimo, da starše ne zanima ali pa niso seznanjeni z nalogami, ki jih opravlja svetovalna služba pri prestopu otroka iz vrtca v šolo.

Slika 10: Sistem in organizacija izobraževanja v OŠ
(Vir: lasten)

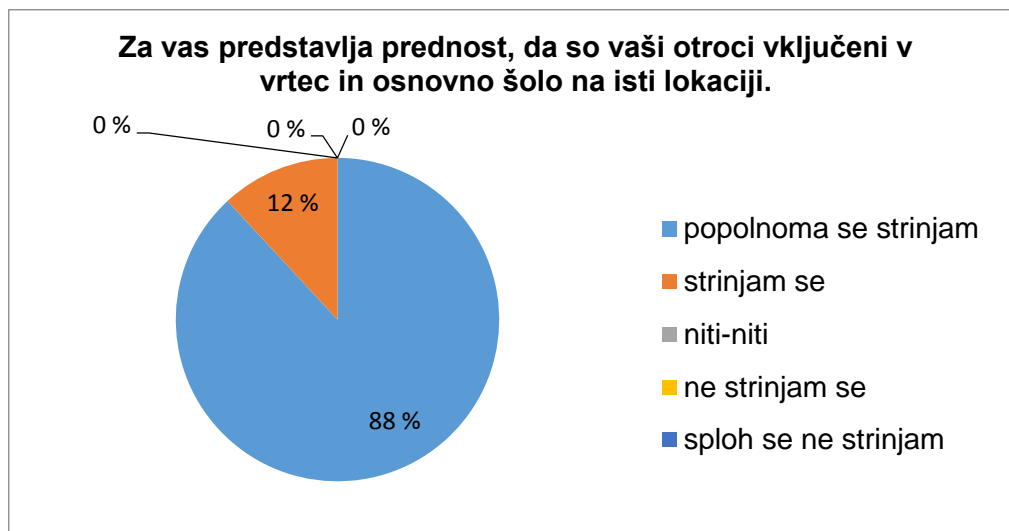
Tri četrtine anketirancev se strinjajo, da medtem ko njihov otrok obiskuje vrtec, spoznavajo tudi sistem in organizacijo izobraževanja v osnovni šoli; od tega se tretjina (33 %) strinja popolnoma. Manj kot četrtina (24 %) anketirancev pa se ni opredelila. Sklepamo, da morda trditve niso razumeli ali pa se ne vključujejo, ker še nimajo starejših otrok v šoli. Za nestrinjanje se ni opredelil nihče.

Slika 11: Prednosti v vrtcu pri osnovni šoli
(Vir: lasten)

Iz grafa na sliki 11 je razvidno, da je staršem otrok, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, taka organiziranost zavoda dobra. Vsi so se strinjali, da je to prednost za njih in

za njihove otroke, s tem, da so se tri četrtine (76 %) anketirancev popolnoma strinjale, ena četrtina (24 %) pa se je le strinjala. Za ostale trditve se ni opredelil nihče.

*Slika 12: Prednost povezanosti vrtca in šole zaradi lokacije
(Vir: lasten)*

Vsi anketirani starši se strinjajo, da je prednost, da sta vrtec in osnovna šola na isti lokaciji (kar 88 % se je popolnoma strinjalo s trditvijo). Za ostale ponujene odgovore se pri tej trditvi niso opredelili.

Iz rezultatov ankete lahko povzamemo, da se večina anketirancev z navedenimi trditvami strinja, saj je le pri deveti trditvi izraženo nestrinjanje enega anketiranca.

V preglednici 2 so navedeni rezultati anketiranja staršev otrok, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole.

VPRAŠANJE	DA	%	NE	%						
Ali je vaš otrok obiskoval vrtec, ki je organiziran pri osnovni šoli?	27	90	3	10						
TRDITEV	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%
Vstop vašega otroka v šolo je bil manj stresen, ker je obiskoval vrtec pri osnovni šoli.	9	33	16	59	2	8	0	0	0	0
Povezanost prostorov vrtca in šole predstavlja prednost za vašega otroka.	10	38	14	54	2	8	0	0	0	0
Uporaba igralnih površin vrtca predstavlja dodatno ugodnost za vašega otroka.	16	61	9	35	1	4	0	0	0	0
Vaši otroci so obiskovali šolsko knjižnico, že ko so bili v vrtcu, in to za njih predstavlja prednost.	14	52	13	48	0	0	0	0	0	0
Za vas je pomembno, da so se otroci spoznali z načinom prehranjevanja v šolski kuhinji že v vrtcu.	8	29	18	67	1	4	0	0	0	0
Vaši otroci so se že v vrtcu spoznavali s prometnim režimom v okolici šole, za kar menite, da je koristno.	13	48	13	48	1	4	0	0	0	0
Prednost za vaše otroke je, da so se že v vrtcu spoznali z učiteljico tujega jezika.	5	18,5	17	63	5	18,5	0	0	0	0
Spoznavanje s šolsko svetovalno službo v času, ko je vaš otrok obiskoval vrtec, vam je olajšalo prehod v šolo.	2	8	12	44	12	44	1	4	0	0
Sistem in organizacijo izobraževanja v osnovni šoli ste spoznali že v času, ko je vaš otrok obiskoval vrtec.	1	4	16	59	8	30	2	7	0	0
Za vas predstavlja prednost, da so vaši otroci vključeni v vrtec	11	41	15	55	1	4	0	0	0	0

in osnovno šolo na isti lokaciji.										
SKUPAJ	89	33	143	54	33	12	3	1	0	0

Preglednica 1: Pregled rezultatov ankete za šolo

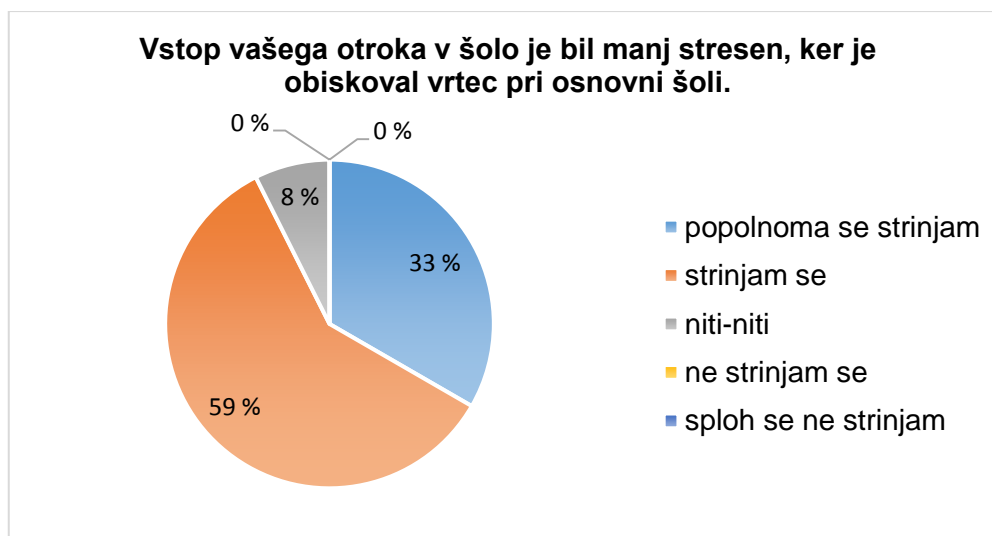
(Vir: lasten)

Slika 13: Vključenost otrok anketirancev v vrtec pri osnovni šoli

(Vir: lasten)

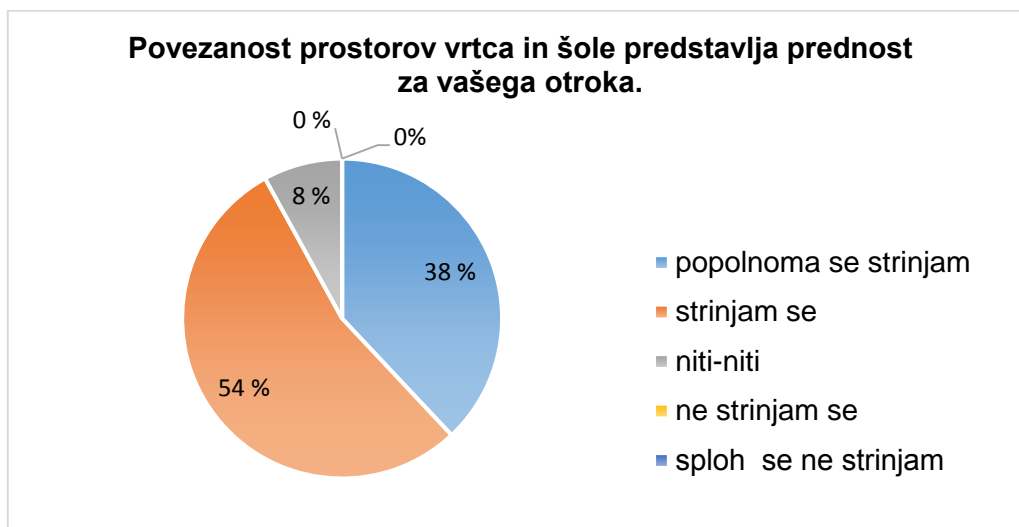
K izpolnjevanju ankete je pristopilo trideset anketirancev; od tega jih je 27 (90 %) odgovorilo, da so njihovi otroci obiskovali vrtec ob šoli; trije anketirani pa so odgovorili, da niso. Slednji niso nadaljevali z izpolnjevanjem ankete.

Slika 14: Manj stresen vstop v šolo

(Vir: lasten)

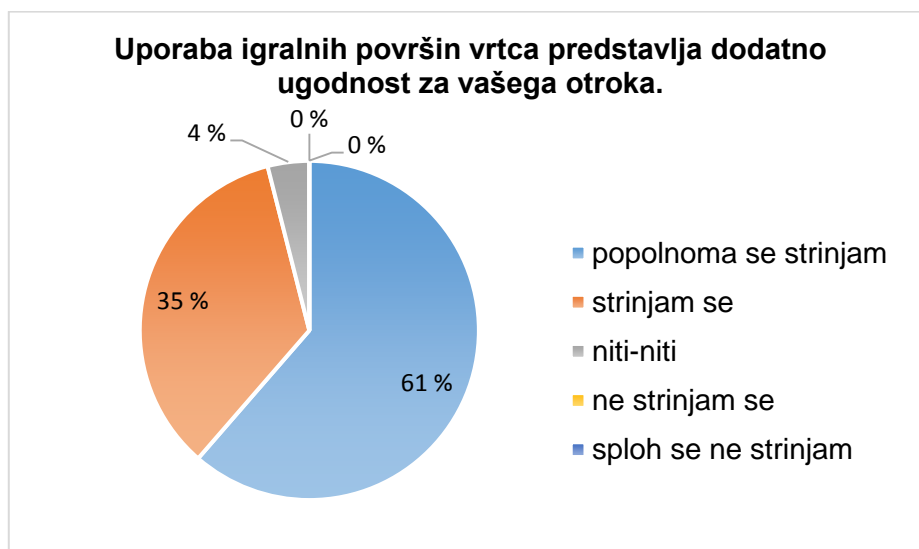
S trditvijo, da je bil vstop v šolo manj stresen za otroke, ker je predhodno obiskoval vrtec pri osnovni šoli, se je popolnoma strinjalo devet (33 %) anketirancev, šestnajst (59 %) se jih je strinjalo, le dva (8 %) pa se nista opredelila. Za nestrinjanje se ni opredelil nihče. Anketiranca, ki se glede te trditve nista opredelila, sta morda starša otrok, ki sta prišla iz drugega okolja, kar smo izvedeli v intervjuju z učiteljico.

Slika 15: Povezanost prostorov vrtca in šole kot prednost

(Vir: lasten)

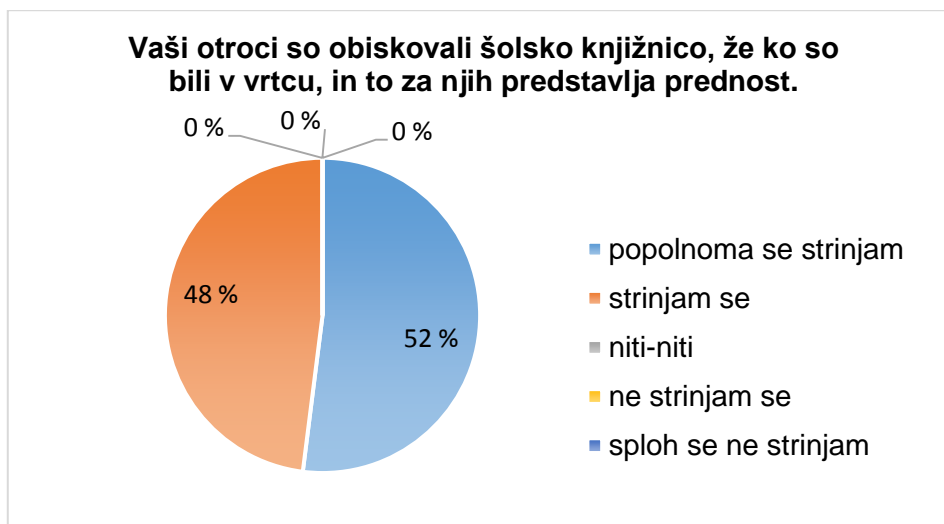
Večina anketiranih staršev otrok 1. razreda se strinja (92 %), da je povezanost prostorov vrtca in šole prednost za otroke; le dva anketiranca (8 %) se nista opredelila.

Slika 16: Uporaba igralnih površin vrtca

(Vir: lasten)

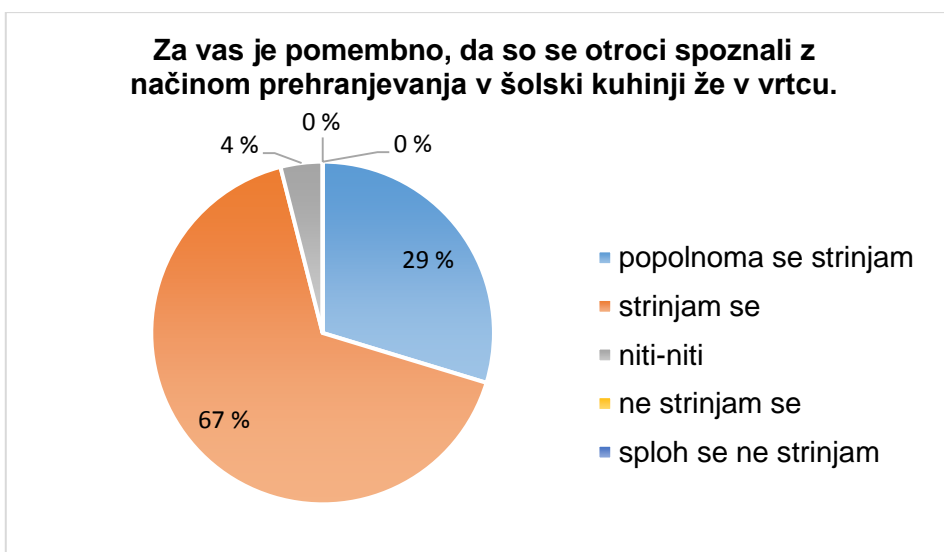
Kar 96 % anketiranih staršev se strinja s tem, da je uporaba igralnih površin vrtca dodatna ugodnost za učence osnovne šole. Le en anketiranec (4 %) se glede odgovora ni opredelil. Glede na rezultate lahko sklepamo, da so starši zadovoljni s tem, da imajo otroci možnost uporabljati več igralnih površin.

Slika 17: Obisk šolske knjižnice že v vrtcu

(Vir: lasten)

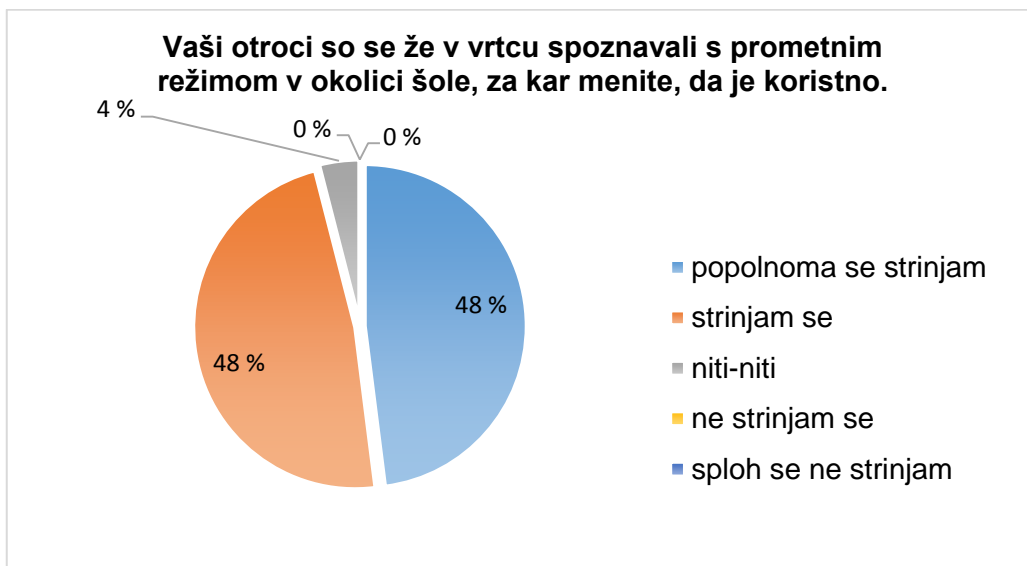
Iz grafa na sliki 17 je razvidno, da so se vsi starši strinjajo s trditvijo, da je za otroke prednost, da že poznajo knjižnico, s katero so se spoznali v času obiskovanja vrtca.

Slika 18: Spoznavanje načina prehranjevanja že v vrtcu

(Vir: lasten)

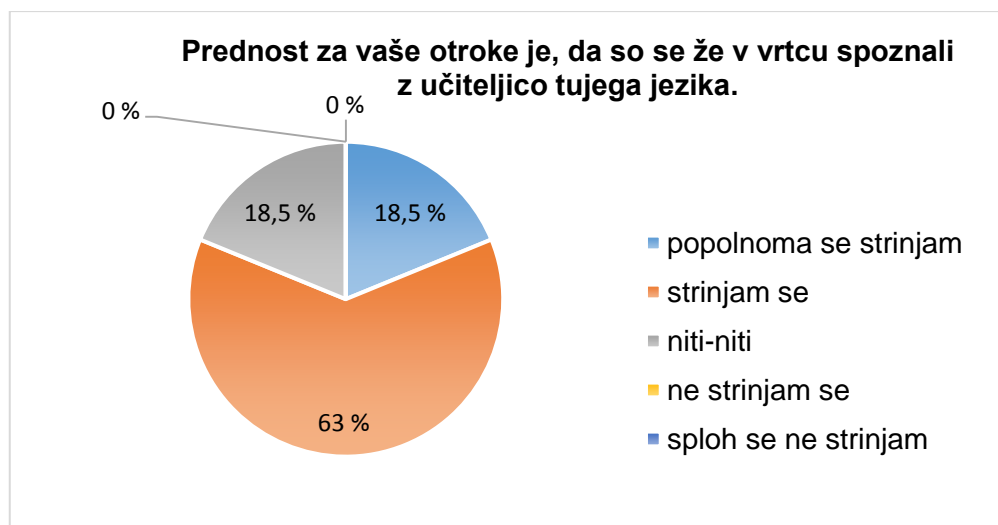
Trditev: »Za vas je pomembno, da so se otroci spoznali z načinom prehranjevanja v šolski kuhinji že v vrtcu,« je potrdilo 26 staršev (96 %), le en (4 %) se pri tej trditvi ni opredelil.

Slika 19: Spoznavanje prometnega režima

(Vir: lasten)

Slika 19 prikazuje, da je za večino staršev (96 %) pomembno dejstvo, da se je njihov otrok že v času bivanja v vrtcu spoznal s prometnim režimom v okolici šole. En anketiranec se glede odgovora ni opredelil, a je težko sklepati o vzroku, saj vrtec izvaja preventivne programe v zvezi s prometno varnostjo otrok.

Slika 20: Spoznavanje učiteljice tujega jezika

(Vir: lasten)

S trditvijo: »Prednost za vaše otroke je, da so se že v vrtcu spoznali z učiteljico tujega jezika«, se je popolnoma strinjalo le pet (18,5 %) anketirancev, več kot polovico (63 %) se jih je strinjalo, pet (18,5 %) pa se jih ni opredelilo. Nihče se ni opredelil za nestrinjanje. Zgodnje učenje tujega jezika se izvaja prostovoljno kot tečajna oblika. Torej vsi otroci tečaja ne obiskujejo, zato je bilo pričakovati večjo raznolikost pri rezultatih.

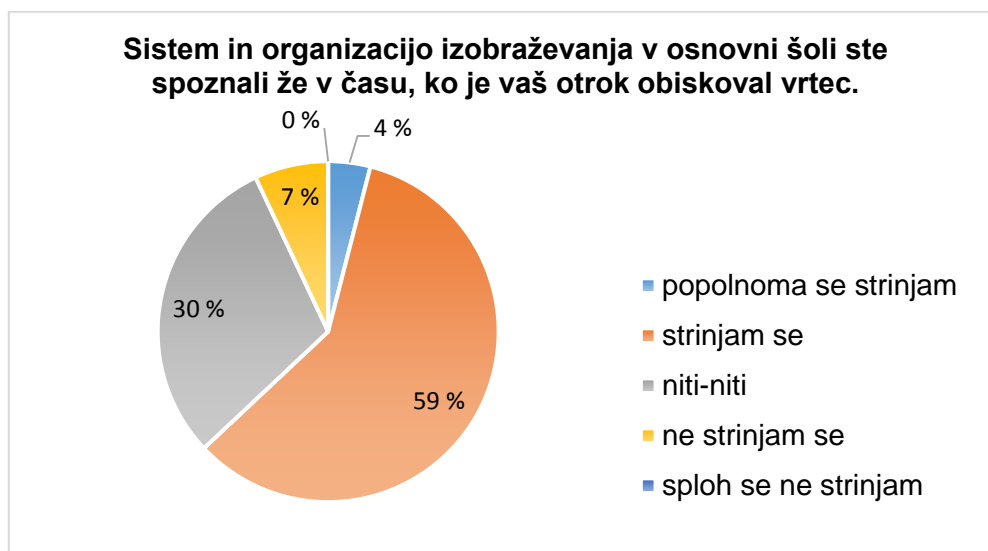

Slika 21: Spoznavanje šolske svetovalne službe

(Vir: lasten)

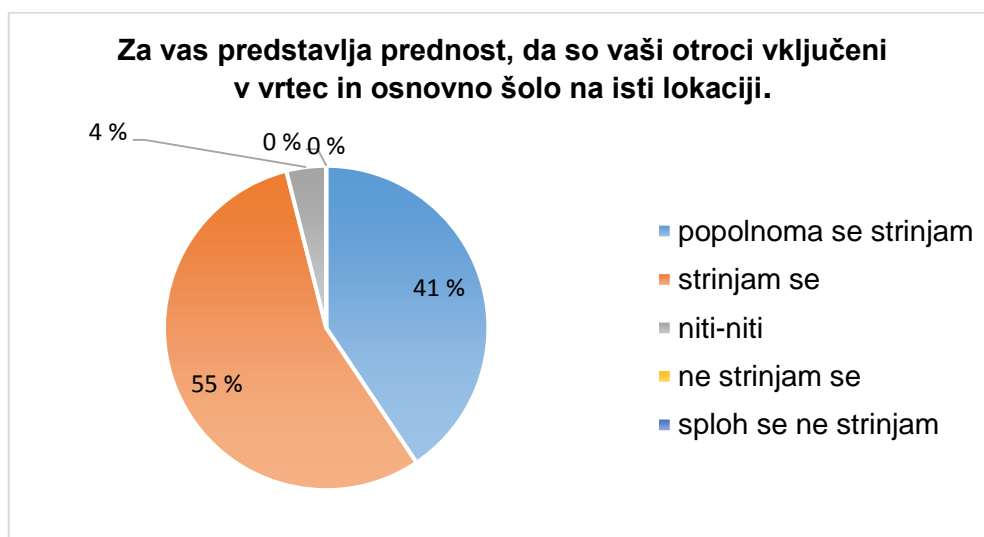
Kar 44 % staršev se pri trditvi, da jim je spoznavanje s šolsko svetovalno službo v času, ko je njihov otrok obiskoval vrtec, olajšalo prehod v šolo, ni opredelilo, kar lahko pomeni, da njihovi otroci niso imeli posebnih težav in se niso srečevali s svetovalno delavko ali pa ne poznajo dovolj dela svetovalne službe.

Enak delež anketirancev (44 %) se je strinjal s trditvijo, le dva (8 %) sta se popolnoma strinjala in eden (4 %) se ni strinjal.

*Slika 22: Spoznavanje sistema in organizacije izobraževanja
(Vir: lasten)*

63 % staršev se strinja ali popolnoma strinja s trditvijo, da so se spoznali s sistemom in organizacijo izobraževanja v osnovni šoli že v času, ko je njihov otrok obiskoval vrtec. Skoraj tretjina anketirancev se glede odgovora ni opredelila; dva pa se s trditvijo nista strinjala.

*Slika 23: Prednost vključenosti otrok v vrtec in šolo na isti lokaciji
(Vir: lasten)*

Iz odgovorov lahko sklenemo, da se staršem skupna lokacija vrtca in šole zdi ustrežna in se jim to predstavlja prednost, saj se je večina (96 %) odločila za strinjanje s trditvijo. Le en anketiranec se ni opredelil, ali je to prednost ali ne.

Iz rezultatov ankete lahko povzamemo, da se večina anketiranih staršev, ki imajo svoje otroke v 1. razredu osnovne šole, s trditvami strinja; en anketiranec se ne strinja s trditvijo, da je spoznavanje šolske svetovalne službe prednost pri vstopu v šolo, ter dva se ne strinjata, da je obiskovanje vrtca ob šoli omogočilo spoznavanje sistema in organizacije izobraževanja v osnovni šoli.

4.2 INTERVJU

Z zbiranjem podatkov, tako da smo opravili intervju z zaposlenimi v javnem zavodu x, smo poskušali odgovoriti na zadana vprašanja in priti do določenih zaključkov. Intervju smo opravili z dvema redno zaposlenima vzgojiteljicama v vrtcu x in tremi redno zaposlenimi v šoli x, od tega dvema učiteljicama in svetovalno delavko. Zanimalo nas je individualno mnenje zaposlenih, ker smo želeli odgovore med seboj primerjati in iz odgovorov izpeljati želene zaključke.

Intervju vključuje devet vprašanj za strokovne delavke, zaposlene v vrtcu, osem vprašanj za strokovne delavke, zaposlene v šoli, in eno splošno vprašanje za svetovalno delavko, ki obravnava otroke v šoli in vrtcu.

Intervjuje smo opravili v prostorih vrtca 16. 6. 2016 in v prostorih šole 17. 6. 2016 z vsako intervjuvanko posebej, glede na delovni proces.

REZULTATI OPRAVLJENIH INTERVJUJEV Z VZGOJITELJICAMA V VRTCU

Obe intervjuvani vzgojiteljici (v nadaljevanju sta poimenovani V1 in V2) menita, da se otroci, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, počutijo dobro, sproščeno, ob obisku šole pa tudi samozavestno. V povezanosti prostorov vrtca in šole menita, da je to dobro; ob tem, ko spoznavajo prostore, izgubljajo strah pred nečim novim.

Na vprašanje o koristnosti dostopa do šolske telovadnice in igrišča menita, da je to za otroke vsekakor koristno, saj jim omogoča dodatno razvijanje gibalnih sposobnosti otrok in otroci dobijo občutek svobode na teh površinah.

Na vprašanje, kaj otroci pridobijo z obiskovanjem šolske knjižnice, je V1 odgovorila, da se otroci že v zgodnji fazi razvoja naučijo uporabljati in ravnati z literaturo, pravilno ravnati pri izposoji knjig; hkrati pa zadovoljijo potrebe po pravljicah. V2 pa meni, da je srečanje s knjižničarko in knjižnico koristno tako za socialni kot tudi intelektualni razvoj otrok.

Glede vprašanja o sprejemanju hrane iz šolske kuhinje in ali je to prednost, V1 trdi, da se otroci navadijo uživati raznoliko, zdravo in dobro hrano, ki jo pripravlja šolska kuhinja; V2 pa izpostavlja, da je velika prednost, ker je hrana sveže pripravljena in vsebuje več lokalno pridelanih živil.

Na vprašanje o srečevanju otrok z učiteljico iz osnovne šole na tečaju tujega jezika, V2 meni, da je dobro. V1 meni, da otroci izgubijo tremo in strah pred novimi ljudmi, zato je nadaljevanje učenja tujega jezika lažje.

Obe vzgojiteljici sta mnenja, da je prednost skupne svetovalne službe vrtca in šole v tem, da se težave in primanjkljaji lahko hitreje rešijo ob sodelovanju vzgojitelja, svetovalne službe in nadalje tudi učitelja.

Na vprašanje, ali se starši že vključujejo v sistem in organizacijo osnovnošolskega izobraževanja, V1 pravi, da sicer s tem ni seznanjena, ampak enako kot V2 predvideva, da starši se vključujejo.

Obe vzgojiteljici sta mnenja, da povezovanje strokovnih delavcev vrtca in šole omogoča lažje vključevanje otrok v osnovno šolo. V1 meni, da je pomembno vsakodnevno srečevanje otrok in učiteljev, prav tako skupne prireditve in strokovna izobraževanja.

REZULTATI OPRAVLJENIH INTERVJUJEV Z UČITELJICAMA 1. RAZREDA OSNOVNE ŠOLE

Na prvo vprašanje, ali je vstop v šolo za otroke, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, manj stresen in kako se to odraža pri otrocih, sta obe učiteljici 1. razreda (ki sta v nadaljevanju poimenovani U1 in U2) odgovorili pritrdilno, saj so otroci že spoznali nekatere zaposlene v šoli in tudi šolske prostore. U2 pa meni, da je pomemben tudi vpliv staršev na otrokov vstop v šolo. Otrok naj bi vstop v šolo pričakoval z veseljem in ne s strahom. Seveda pa je to odvisno od vsakega otroka posebej. Glede na izkušnje, ki jih je imela v tem šolskem letu, so se tudi otroci, ki so prišli iz drugega okolja, dobro vključili.

U1 o povezanosti prostorov vrtca in šole meni, da si otroci, ki prehajajo iz vrtca v šolo, že predstavljajo šolske prostore, ker so jim že znani in imajo občutek domačnosti. Prav tako meni, da je to prednost za starše, ki imajo otroke tako v vrtcu, kot v šoli. U2 pa misli, da na učence to bistveno ne vpliva.

Na tretje vprašanje o dostopnosti šolske telovadnice in igrišča otrokom v vrtcu obe učiteljici menita, da to vpliva na gibalni razvoj otrok že, ko so še v vrtcu. Ti prostori

namreč nudijo otrokom možnost razvijanja različnih motoričnih spretnosti in samostojnosti. Večkrat pa tudi prvošolci obiščejo vrtčevsko igrišče.

Na vprašanje, kakšen pozitiven vpliv na razvijanje bralnih navad je moč opaziti pri otrocih, ki so v času vrtca obiskovali šolsko knjižnico in se družili s šolsko knjižničarko, je V1 odgovorila, da otroci tudi v šoli potem radi zahajajo vanjo, ker poznajo prostore knjižnice in se počutijo prijetno, ker jih knjižničarka pozna po imenu in priimku. U2 je prav tako potrdila, da otroci radi hodijo v knjižnico in opaža, da si največkrat izposojajo knjige, ki jim jih doma berejo starši.

Na vprašanje glede vpliva na razvijanje zdravih prehranjevalnih navad že v vrtcu U1 opaža, da za prvošolce na tem področju ni sprememb, ker so se na vse navadili že v vrtcu. Nov je le prostor za prehranjevanje – jedilnica. U2 pa opaža, da veliko otrok ne je vsega, kar je že poskusilo v vrtcu, in da pri tem pride do vpliva vrstnikov, ki določene hrane ne jedo.

Na vprašanje, ali spoznavanje šolskega okoliša v času vrtca vpliva na to, da se otroci v šoli počutijo bolj varno, U1 meni, da se zagotovo počutijo bolj varne; U2 pa, da otroci hitro spoznajo šolski okoliš in šolo, tako da to bistveno ne vpliva na občutek varnosti.

Obe učiteljici menita, da se je staršem zagotovo lažje vključiti v delovanje šole (s socialnega in organizacijskega vidika), ker so njihovi otroci obiskovali vrtec pri osnovni šoli. Vrtec in šola sta na isti lokaciji, prostori se povezujejo, srečujejo tudi nekatere zaposlene in jih tako spoznavajo.

Prednost povezovanja strokovnih delavcev vrtca in šole vidita predvsem pri izmenjavi informacij o otroku. Težave otrok se prepoznajo že v vrtcu in vzgojiteljica lahko sodeluje s svetovalno službo in specialnim pedagogom.

REZULTATI OPRAVLJENEGA INTERVJUJA S ŠOLSKO SVETOVALNO DELAVKO

Šolsko svetovalno delavko smo vprašali, kako vidi povezavo vrtca in šole z vidika svetovalnega dela, saj svoje delo v manjšem obsegu opravlja tudi v vrtcu.

Z vključevanjem v delovanje vrtca je njena poglobljena prednost, da pozna otroke in njihove posebnosti, še preden vstopijo v šolo, in tako lažje oblikuje oddelke 1. razreda. Ugotavlja, da je za otroke zaradi poznavanja šolskih prostorov in nekaterih učiteljev prehod v osnovno šolo olajšan in manj stresen. Zaradi svojega dela prepozna in odkrije morebitne otrokove težave, opozori starše in po potrebi začne z zgodnjo obravnavo ali usmeritvijo v ustrezno zunanjo institucijo. V osnovni šoli je

praviloma prisoten tim strokovnjakov, ki na podlagi soglasja staršev otroka pregleda in ga po potrebi obravnava bolj celostno, kot bi bilo sicer možno v samostojnem vrtcu. Ugotavlja, da se ob srečanju skupine otrok iz vrtca, učenci umirijo in postanejo pozorni nanje ter ob tem dobijo neposreden vpogled v delo in odgovornost vzgojiteljic. To pri učencih lahko vpliva na odločitev za nadaljnje izobraževanje. Učenci interesne dejavnosti prostovoljstvo se v popoldanskem času lahko vključujejo v delo skupin vrtca in pridobivajo izkušnje. Otroci iz vrtca s svojim sodelovanjem tudi popestrijo skupne prireditve in akcije v zavodu.

4.3 PRIMERJAVA REZULTATOV

1. Starši in vzgojiteljice ugotavljajo, da se otroci dobro počutijo v vrtcu, ki je organiziran pri osnovni šoli. Vstop v prvi razred je po mnenju ene učiteljice manj stresen, čeprav druga učiteljica doda, da je to odvisno tudi od staršev in otrok samih. Večina staršev pa se strinja, da je vstop v šolo zaradi navedenega manj stresen.
2. Učiteljici nista povsem enotni o tem, da povezanost prostorov prinaša prednost za otroke, medtem ko vzgojiteljici in svetovalna delavka menijo, da je lažji prehod v šolo, ker že poznajo prostore. Večina staršev prav tako vidi prednost v povezanosti prostorov, razen dveh neopredeljenih.
3. O uporabi šolske telovadnice in igrišča vsi anketirani in intervjuvani menijo, da je to prednost za otroke (razen enega neopredeljenega).
4. Vzgojiteljici menita, da je obiskovanje šolske knjižnice koristno in prav tako pozitiven vpliv opažata učiteljici 1. razreda. Starši se s tem strinjajo, razen enega, ki se ni opredelil. Večina staršev je tudi zadovoljna, da otroci že v vrtcu spoznajo šolsko knjižničarko.
5. Vzgojiteljici menita, da otroci radi jedo hrano iz šolske kuhinje, ki je sveža. Učiteljici pa opažata, da so na hrano sicer navajeni, vendar pa vse hrane ne jedo. Starši se strinjajo, da je pomembna sveža priprava hrane, razen enega, ki se ni opredelil.
6. Prva učiteljica meni, da poznavanje šolskega okoliša vpliva na počutje otrok, druga pa, da to ni bistvenega pomena, ker se hitro privadijo. Starši menijo, da je koristno, da se otroci že v vrtcu spoznajo s prometnim režimom v okolici, razen enega, ki se tudi pri tej trditvi ni opredelil.
7. Vzgojiteljici opažata, da otroci dobro sprejemajo učiteljico tujega jezika. Večina staršev otrok se strinja, da tečaj izvaja učitelj iz matične osnovne šole in vidijo v tem prednost, le osem se jih ni opredelilo, kar je mogoče interpretirati s tem, da njihovi otroci ne obiskujejo tečaja.
8. Vzgojiteljici vidita veliko prednost v tem, da imata vrtec in šola skupno svetovalno službo. Menita, da se ob sodelovanju opazijo primanjkljaji že v vrtcu in se pomoč lahko nadaljuje kontinuirano, kar potrjuje tudi svetovalna delavka. Večina staršev se sicer strinja, da spoznavanje in sodelovanje s svetovalno delavko olajša prehod v

šolo. Petnajst staršev se ni opredelilo, dva pa se s trditvijo nista strinjala. Za njih smo ugotovili, da mogoče nimajo večjih težav ali pa ne poznajo delo svetovalne službe.

9. Za trditev o poznavanju sistema in organizacije osnovnošolskega izobraževanja smo s strani staršev dobili podobne rezultate kot za prejšnjo trditev. Prav tako sta vzgojiteljici predvidevali, da se nekoliko že vključujejo. Učiteljici pa sta mnenja, da je staršem gotovo lažje, predvsem zaradi skupne lokacije.

10. Vzgojiteljici, učiteljici in svetovalna delavka, torej vsi strokovni delavci, ki so vključeni v raziskavo, so enotnega mnenja, da je sodelovanje strokovnih delavcev vrtca in šole zelo pomembno.

11. Vsi starši so potrdili prednost v tem, da je vrtec organiziran pri osnovni šoli.

12. Vsi starši, razen enega, ki se ni opredelil, so potrdili prednost iste lokacije vrtca in šole.

Navedeni trditvi, ki sta temi raziskave, lahko potrdimo:

1. Otroci, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, se glede na rezultate raziskave diplomskega dela lažje vključijo v osnovnošolsko izobraževanje zaradi: poznavanja prostorov, učiteljev, šolske knjižnice, prehrane in prometnega režima.
2. Povezovanje strokovnih delavcev vrtca in šole glede na rezultate raziskave diplomskega dela omogoča lažje vključevanje otrok v osnovno šolo zaradi: povezovanja pri delu in opazovanju otrok, skupnega izobraževanja in sodelovanja pri prestopu otrok iz vrtca v šolo.

Navedeno trditev, ki je prav tako tema raziskave, lahko potrdimo delno:

1. Sistem in organizacija izobraževanja sta staršem poznana že iz obdobja obiskovanja vrtca: strinjajo se s prednostjo, da je vrtec organiziran pri osnovni šoli na isti lokaciji, pokazalo pa se je nestrinjanje s spoznavanjem in sodelovanjem s skupno svetovalno službo ter sistemom in organizacijo izobraževanja.

5 ZAKLJUČKI

Vrtec in šola, ki delujeta kot enoviti zavod, se med seboj lahko povezujeta. To povezovanje je lahko prostorsko in organizacijsko. V naši nalogi smo želeli raziskati, ali prinaša to povezovanje kakšne prednosti za otroke, ki so vključeni v vrtec pri osnovni šoli, ko vstopajo v prvi razred; in ali tudi starši teh otrok vidijo pri tem kakšne prednosti. Raziskati smo želeli tudi vidik zaposlenih in to med seboj primerjati.

Pri svojem delu opažamo, da se vrtec in šola med seboj veliko povezujeta. Iz rezultatov raziskave lahko povzamemo, da je povezovanje strokovnih delavcev močno in da prinaša otrokom, ki se vključujejo v osnovno šolo dosti prednosti. Z vidika staršev pa smo ugotovili, da ne poznajo dovolj sistema povezovanja strokovnih delavcev, predvsem dela svetovalne službe ali pa s tem delom niso zadovoljni. Pristop do staršev je v današnjem času zelo težak, ker so starši občutljivi glede težav svojih otrok. Predlagali bi, da se starše še bolj seznanja s tem področjem dela, da bi se težave lahko hitreje reševale. Že v vrtcu so organizirani roditeljski sestanki, na katerih bi lahko svetovalna delavka staršem predstavila svoje delo v vrtcu. Glede na to, da svetovalna delavka svoje delo opravlja v šoli in vrtcu, predlagamo tudi sodelovanje na govorilnih urah, zlasti za predšolske otroke in prvošolce.

Iz raziskave se je pokazalo, da so otroci v tako organiziranem vrtcu zadovoljni in da radi spoznavajo prostore šole, šolsko knjižnico, nove učitelje in okolico šole. Sklepamo, da je zato vstop v šolo za njih tudi lažji in manj stresen. V večjih krajih in mestih so vrtci organizirani samostojno in se ne povezujejo tako z delovanjem šol, kar pa bi bilo za otroke priporočljivo.

Z rezultati o vključevanju staršev v sistem izobraževanja smo bili nekoliko presenečeni. V publikaciji zavoda je vsako leto predstavljeno celotno delovanje šole in vrtca, iz katere se starši lahko seznanijo o celotnem sistemu. V tekočem letu je bila uvedena tudi novost, pregled na spletu, tako imenovani E-asistent, kjer so starši ažurno seznanjeni z organizacijo in dogodki, sami pa lahko posredujejo tudi povratne informacije. Predlagamo, da se starše na roditeljskih sestankih pozove k večjemu vključevanju v sistem izobraževanja.

Svojo misel lahko sklenemo s tem, da je vpliv okolja, ki se kaže, če otroci nadaljujejo osnovnošolsko izobraževanje v istem okolju, zelo pomemben.

LITERATURA IN VIRI

Knjige:

Bahovec, E. D., Bregar, K.G., Čas, M. idr. (2010). *Kurikulum za vrtce: predšolska vzgoja v vrtcih*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Juhant, M. in Levč, S. (2011). *Varuh otrokovih dolžnosti*. Mavčiče: Čmrlj.

Juhant, M. (2012). *Srečni otroci*. Praše: Čmrlj.

Odredba o pogojih za ustanavljanje javnih vrtcev. *Uradni list RS*, št. 11/1999.

Vonta, T. (1995). *Otrok na prehodu iz vrtca v šolo*. V: Problemi in rešitve zgodnejšega všolanja otrok. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Vrtec x (2015/16). *Letni delovni načrt dejavnosti*. Javni zavod x, 2015.

Zakon o osnovni šoli. *Uradni list RS*, št. 81/2006, 102/2007.

Spletne strani:

Jurca, N. (29. 8. 2014). *Pomagajte prvošolčku premagati strah pred šolo*. Pridobljeno 17. 11. 2015 z naslova <http://vizita.si/clanek/dusevnost/pomagajte-prvosolcku-premagati-strah-pred-solo.html>.

Siguli, B. (2013). *Samostojnost otroka na prehodu iz vrtca v šolo*. Pridobljeno 20. 11. 2015 z naslova http://www.osld.si/images/marko_gerbec/2013_14/januar/prehod_vrtec_sola.pdf.

Strojin, M. *Projekt z lahkimi koraki v šolo*. Pridobljeno 17. 11. 2015 z naslova <https://www.google.si/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#>

Vintar, S. *Prehod otroka v OŠ*. Pridobljeno 23. 11. 2015 z naslova <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http%3A%2F%2Fwww.vrtec-lasko.si%2Fdesign%2Fuploads%2Fcontent%2FPrehod%2520otroka%2520iz%2520vrtca%2520v%2520O%2520C5%A0.docx>.

Vrbnjak, T. (2006). *Vstop v šolo: ne le veselje, tudi strah*. Pridobljeno 23. 11. 2015 z naslova <http://www.bonbon.si/default.asp?kaj=1&id=5948883>.

Zakon o šolski prehrani. *Uradni list RS*, št. 3/2013. Pridobljeno 17. 11. 2015 z naslova <https://www.uradni-list.si/1/content?id=111596>.

PRILOGE

Priloga 1: INTERVJU Z UČITELJICO – U1

1. Ali je vstop v šolo za otroke, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, manj stresen in kako se to odraža pri otrocih?

Opažam, da otroci, ki so obiskovali vrtec pri osnovni šoli, vstop v prvi razred doživljajo veliko manj stresno, saj so se z učitelji, kuharji, hišnikom, snažilkami in drugimi delavci šole srečevali že v obdobju, ko so obiskovali vrtec. Tako imajo občutek, da so se le malo »preselili« v tem poznanem okolju. Že v vrtcu namreč otroci obiskujejo šolsko knjižnico, hodijo v šolsko kuhinjo, občasno tudi v šolsko telovadnico. Šolsko športno igrišče pogosto uporabljamo za različne igre.

2. Kaj menite o povezanosti prostorov vrtca in šole (glede na prednost za otroke)?

Poleg tega, da je to predvsem prednost za starše, ki imajo enega otroka še v vrtcu, drugega pa v šoli, je za otroke verjetno to prednost v občutku domačnosti, saj so jim šolski prostori, ki jih večkrat obišejo, že znani. Tako si lahko že pred vstopom v šolo jasno in konkretno predstavljajo, kako izgleda šola tudi z notranje strani.

3. Šolska telovadnica in igrišče sta dostopna otrokom že, ko so v vrtcu. Ali ugotavljate, da ta prednost vpliva na gibalni razvoj otrok?

Šolska telovadnica in predvsem baletna dvorana, ki jo uporabljajo vrtčevske skupine, so relativno velike in otrokom nudijo možnosti razvijanja različnih motoričnih spretnosti. Šolsko igrišče sicer nima igral in plezal, zato verjetno za otroke ni tako zanimivo, je pa izjemno primerno ob mokrem vremenu in obdobju razmočene zemlje, ko otrok vzgojiteljice ne morejo peljati na travnik in plezala. Večkrat pa se zgodi, da plezala in travnik pred vrtcem obišejo prvošolci ali drugošolci.

4. Kakšen pozitiven vpliv na razvijanje bralnih navad opažate pri otrocih, ki so v času vrtca obiskovali šolsko knjižnico in se družili s šolsko knjižničarko?

Otroci zelo radi prihajajo v šolsko knjižnico, kjer jim knjižničarka prebira različne pravljice. Zelo prijeten občutek za učence je, ko jih v prvem razredu knjižničarka pozna po imenu in priimku. Ker radi prihajajo v knjižnico, si radi izposojajo knjige, ki jih večinoma tudi z veseljem preberejo.

5. Na kakšen način razvijanje zdravih prehranjevalnih navad že v vrtcu vpliva na prvošolce?

Že v vrtcu otroke navajajo na manj sladko in manj slano hrano, na pitje vode in nesladkanega čaja, na čim več sadja in zelenjave. Tako na področju prehrane zanje ni nobenih sprememb. Zamenjajo le prostor, saj kot prvošolci jedo v šolski jedilnici.

6. Ali spoznavanje šolskega okoliša v vrtcu vpliva na to, da se otroci v šoli počutijo bolj varno?

Če otroci šolski okoliš poznajo, se zagotovo počutijo bolj varno. V obdobju vrtca hodijo na sprehode mimo šolskega igrišča, mimo šole, se igrajo pred ali za šolo. Tako spoznavajo šolski okoliš, kar je zagotovo pozitivno.

7. Ali menite, da imajo starši manj težav pri vključevanju v delovanje šole s socialnega in organizacijskega vidika, ker so njihovi otroci obiskovali vrtec pri osnovni šoli?

Verjetno je tudi staršem lažje, če se ob vstopu otroka v šolo srečajo z ljudmi, ki so jih prej večkrat srečali in pozdravili na šolskem igrišču ali parkirišču in so jim vsaj na videz poznani. Vedo tudi, kam in na koga se obrniti v različnih situacijah, kje najti pisarno svetovalne delavke, tajništvo ...

8. Ali menite, da povezovanje strokovnih delavcev vrtca in šole omogoča lažje vključevanje otrok v osnovno šolo?

Otrokom vrtca je zelo prijetno, če jih učiteljice ogovorimo na šolskem igrišču. Vzgojiteljice jim večkrat povejo, da jih bomo morda učile, ko bodo hodili v šolo. Tudi otroci sami povejo, da smo učile že njihove brate, sestrične, sosede. Strokovni delavci pa sodelujemo tudi z izmenjavo informacij, ki so potrebne za omogočanje prijetnega občutka ob prehodu iz vrtca v šolo.

Priloga 2: INTERVJU Z UČITELJICO – U2

1. Ali je vstop v šolo za otroke, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli, manj stresen in kako se to odraža pri otrocih?

Mislím, da je vstop v prvi razred za otroke, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli res nekoliko manj stresen. Poznajo že stavbo šole, igrišča, knjižnico, posamezne učitelje, še po vstopu v šolo srečujejo vzgojiteljice. Kljub temu pa

menim, da je veliko bolj pomembno, kako starši in ostali psihološko pripravijo otroka na šolo. Otrok, ki se šole veseli, jo težko pričakuje, bo tudi lažje sprejel vse spremembe. Je pa seveda vstop v šolo strah, veselje, pričakovanje ... Kako bo otrok sprejel šolo, je zelo odvisno tudi od vsakega otroka posebej. V tem šolskem letu so bili v moj razred vključeni štirje otroci z Jesenic, ki niso poznali sošolcev in šole, vendar so se kljub temu odlično vključili v razred in se zelo hitro privadili šole.

2. Kaj menite o povezanosti prostorov vrtca in šole (glede na prednost za otroke)?

Mislím, da povezanost prostorov vrtca in šole ne vpliva bistveno na učence, saj mi v šoli v bistvu prostorov vrtca ne uporabljamo (razen zgodnjega jutranjega varstva).

3. Šolska telovadnica in igrišče sta dostopna otrokom že, ko so v vrtcu. Ali ugotavljate, da ta prednost vpliva na gibalni razvoj otrok?

Otroci so gibalno vedno manj spretni in vzdržljivi, zato je sigurno pozitivno, da sta jim že v predšolskem obdobju na voljo telovadnica in zunanje igrišče. Sploh igranje na zunanjem igrišču, plezanje, tek, ravnotežnostne vaje, samostojno gibanje brez odraslih so za otroke zelo pomembni. Otroci so v bistvu preveč navajeni na stalno vodenje, usmerjanje, sami se ne znajo zabavati in nekaterim hitro postane dolgčas.

4. Kakšen pozitiven vpliv na razvijanje bralnih navad opazate pri otrocih, ki so v času vrtca obiskovali šolsko knjižnico in se družili s šolsko knjižničarko?

Otroci radi hodijo v knjižnico, poslušajo zgodbe in si izposojajo knjige. Knjižnico poznajo in največkrat znajo poiskati knjige, ki so jim všeč. Opažam pa, da si otroci v prvem razredu največkrat izposodijo knjige, ki jim jih doma berejo starši, ker so zanje še prezahtevne.

5. Na kakšen način razvijanje zdravih prehranjevalnih navad že v vrtcu vpliva na prvošolce?

Na zdrave prehranjevalne navade naj bi se otroci navajali doma in v šoli (vrtcu). Vendar se mi zdi, da se na zdrave prehranjevalne navade otroci bolj navajajo v vrtcu, kjer jih navajajo na to, da hrano vsaj poskusijo. Kljub temu sem opazila, ko sem bila v podaljšanem bivanju, da veliko otrok ne je zelenjave, solate, da te vrste hrane sploh ne vzamejo. Po drugi strani pa imajo zelo radi krompir, testenine. Tu se pojavi tudi vpliv vrstnikov, ki določene hrane ne jedo in potem je ne jedo tudi ostali njegovi prijatelji.

6. Ali spoznavanje šolskega okoliša v vrtcu vpliva na to, da se otroci v šoli počutijo bolj varno?

Otroci v šoli zelo hitro spoznajo šolski okoliš in šolo, tako da mislim, da to ne vpliva bistveno na občutek varnosti.

7. Ali menite, da imajo starši manj težav pri vključevanju v delovanje šole, s socialnega in organizacijskega vidika, ker so njihovi otroci obiskovali vrtec pri osnovni šoli?

Menim, da je organizacijsko veliko lažje, da sta šola in vrtec povezana. Zjutraj in ob odhodu domov oddajo in poberejo otroke, ki obiskujejo vrtec in šolo na istem mestu.

8. Ali menite, da povezovanje strokovnih delavcev vrtca in šole omogoča lažje vključevanje otrok v osnovno šolo?

Pozitivno je, ker občasno sodelujemo vzgojiteljice, učiteljice, svetovalne delavke šole ... Že v vrtcu se prepozna otroke s težavami v razvoju in se jih vključuje v svetovalne storitve, delo s specialnimi pedagogi, kar bi bilo drugače dosti težje.

Priloga 3: INTERVJU Z VZOJITELJICO – V1

1. Kaj menite o tem, kako se počutijo otroci, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli?

Mislim, da se počutijo zelo ugodno, saj jim bivanje in obiski v šoli vlivajo samozavest in se ob tem počutijo pomembni.

2. Kaj menite o povezanosti prostorov vrtca in šole (glede na prednost za otroke)?

Otroci razvijajo orientacijo, spoznavajo prostore šole in izgubljajo strah pred novimi, velikimi prostori.

3. Se vam zdi, da je dostopnost šolske telovadnice in šolskega igrišča koristna za vrtčevske otroke?

Vsekakor – na njih razvijajo gibalne sposobnosti in jim dajejo občutek svobode.

4. Kaj menite, da bodo otroci pridobili z obiskovanjem šolske knjižnice in druženjem s šolsko knjižničarko?

Otroci so se v zgodnji fazi razvoja naučili znanje iskati v literaturi, obenem pa so zadovoljili potrebe po pravljicnem svetu. Knjižničarka jih je naučila iskati literaturo, ob njej pa so se naučili pravilnega ravnanja pri izposoji knjig.

5. Kako otroci sprejemajo hrano iz šolske kuhinje? Ali vidite prednost v tem, da imamo svojo šolsko kuhinjo?

Otroke lahko naučimo uživati različne vrste hrane, ki jo naša kuhinja lahko nudi. Ob tem nam je v veliko pomoč tudi šolski vrt. Naša šolska kuhinja se trudi otrokom nuditi zdravo in dobro hrano, zato menim, da je nepogrešljiva v naši šoli in vrtcu.

6. Kaj opazate, ko se otroci srečujejo na tečaju tujega jezika z učiteljem iz osnovne šole?

Otroci največ pridobijo na melodiki tujega jezika, naučijo se prvih besed. Obenem pa izgubijo tremo, morebitni strah pred novimi ljudmi, zato je nadaljevanje učenja tujega jezika ob poznavanju osebe iz obdobja vrtca bistveno lažje.

7. V čem vidite prednost, da imata vrtec in šola skupno svetovalno službo?

Morebitne težave, ki se pojavijo v vrtcu, se do vstopa v šolo že lahko rešijo ali pa se poznavanje problema hitreje rešuje v šoli, ker je situacija že poznana iz vrtca. Sodelovanje vzgojiteljice in svetovalne službe se lahko dopolni še z učiteljem in ta zveza pospeši reševanje zaradi skupnega podajanja mnenj in reševanja težav.

8. Kaj menite, se starši že vključujejo v sistem in organizacijo osnovnošolskega izobraževanja (glede na povezanost vrtca in šole)?

Teh izkušenj nimam veliko oziroma se s tem nisem seznanila v veliki meri, mislim pa, da se nekateri starši oziroma večina vključuje.

9. Ali menite, da povezovanje strokovnih delavcev vrtca in šole omogoča lažje vključevanje otrok v osnovno šolo?

Vsekakor je to prednost in bistveno lažje vključevanje, saj se vsakodnevno srečujemo z otroki iz šole in učiteljicami. Imamo tudi druga srečanja in prireditve, ki so namenjene vsem. Seveda pa so tu še različne humanitarne

akcije, ki nas povezujejo (papirne akcije, zbiranje pokrovčkov, zvezkov ...), skupna kuhinja in obiski knjižnice. Tudi strokovne delavke vrtca in šole se skupaj strokovno izobražujejo in družijo, kar pa vse vodi k izboljšanju sistema, ne le pri vstopu otrok v šolo.

Priloga 4: INTERVJU Z VZOJITELJICO – V2

1. Kaj menite o tem, kako se počutijo otroci, ki obiskujejo vrtec pri osnovni šoli?

Otroci se v okolju, ki ga poznajo, počutijo sproščeni in samozavestni.

2. Kaj menite o povezanosti prostorov vrtca in šole (glede na prednost za otroke)?

Menim, da je prehod v šolo lažji in brez strahov.

3. Se vam zdi, da je dostopnost šolske telovadnice in šolskega igrišča koristna za vrtčevske otroke?

Dostopnost šolske telovadnice in šolskega igrišča za naše otroke je zelo koristna.

4. Kaj menite, da bodo otroci pridobili z obiskovanjem šolske knjižnice in druženjem s šolsko knjižničarko?

Srečanje s knjižnico in knjižničarko v zgodnjem obdobju je koristno za socialni in intelektualni razvoj.

5. Kako otroci sprejemajo hrano iz šolske kuhinje? Ali vidite prednost v tem, da imamo svojo šolsko kuhinjo?

Običajno otroci radi jedo hrano iz šolske kuhinje. Prednost je velika, ker je hrana sveže pripravljena in je na voljo tudi lokalno pridelana hrana.

6. Kaj opazate, ko se otroci srečujejo na tečaju tujega jezika z učiteljem iz osnovne šole?

Srečevanje z učiteljico angleškega jezika dobro sprejemajo.

7. V čem vidite prednost, da imata vrtec in šola skupno svetovalno službo?

Primanjkljaji v razvoju, ki jih opazimo strokovne delavke vrtca, se ob sodelovanju s svetovalno službo začnejo hitreje obravnavati.

8. Kaj menite, se starši že vključujejo v sistem in organizacijo osnovnošolskega izobraževanja (glede na povezanost vrtca in šole)?

Menim, da se nekoliko že vključujejo.

9. Ali menite, da povezovanje strokovnih delavcev vrtca in šole omogoča lažje vključevanje otrok v osnovno šolo?

Da, vsakršno sodelovanje v vzgojnem procesu prinaša določene prednosti.

Priloga 5: INTERVJU S ŠOLSKO SVETOVALNO DELAVKO – ŠSD

1. Kako vidite povezavo vrtca in šole z vidika svetovalnega dela?

Ker je šolska svetovalna služba (ŠSS) vključena v delovanje vrtca, je ena od pglavitnih prednosti poznavanje otrok in njihovih posebnosti, prijateljskih vezi ipd., še preden pridejo v šolo. Ti podatki so dobrodošli ob normalizaciji oddelkov 1. razredov.

Otroci poznajo šolske prostore (jedilnica, kuhinja, knjižnica, športna dvorana, posamezne učilnice) in poleg šolske svetovalne delavke tudi nekatere učitelje. Oboje skupaj jim posledično lahko olajša prehod na osnovno stopnjo izobraževanja in le-tega naredi manj stresnega.

Zaradi sodelovanja pri delu v skupini lahko ŠSD prepozna in odkrije morebitne otrokove težave, nanje opozori starše ter po potrebi začne z zgodnjo obravnavo ali jih usmeri v ustrezno zunanjo inštitucijo. Ker je v OŠ praviloma prisoten tim strokovnjakov, se otroka na podlagi soglasja staršev lahko pogleda in po potrebi obravnava bolj celostno, kot bi bilo to možno v samostojnem vrtcu.

Tudi klima v šoli je nekoliko drugačna. Učenci se, ko na hodniku vidijo skupino otrok iz vrtca, v svojem vedenju nekoliko umirijo in postanejo pozornejši nanje (vzgojni moment). Učenci ob srečanjih s skupinami vrtčevskih otrok dobijo neposreden vpogled tudi v delo in odgovornost vzgojiteljic, kar je za posameznike dobrodošla informacija v času, ko se je potrebno odločiti za nadaljnje šolanje v srednji šoli.

Učenci, ki obiskujejo interesno dejavnost prostovoljstvo, imajo v skladu z dogovorom z vodstvom vrtca možnost, da se v popoldanskem času vključujejo v delo skupin vrtca in s tem po eni strani pridobivajo lastne izkušnje, po drugi strani pa dvigujejo samopodobo s tem, da lahko, čeprav so še mladi, naredijo nekaj dobrega za nekoga drugega.

Ob raznih šolskih prireditvah in akcijah vključevanje otrok iz vrtca nedvomno pripomore k večji pestrosti programov.

Priloga 6: ANKETA ZA STARŠE OTROK, KI OBISKUJEJO 1. RAZRED OŠ

Kratko ime ankete: Kopija – anketa za šolo

Dolgo ime ankete: anketa za šolo

Število vprašanj: 12

Anketa je zaključena.

Aktivna od: 8. 4. 2016

Aktivna do: 26. 4. 2016

Avtor: Blanka Tramte

Spreminjal: Blanka Tramte

Dne: 6. 4. 2016

Dne: 24. 11. 2016

Opis: Kopija ankete: <a

href="https://www.1ka.si/admin/survey/index.ph

p?anketa=90137">anketa za šolo

Prosimo, da si vzamete nekaj minut in s klikom na Naslednja stran pričnete z izpolnjevanjem ankete.

Q1 – Ali je vaš otrok obiskoval vrtec, ki je organiziran pri osnovni šoli?

V kolikor je vaš odgovor DA, prosim nadaljujte z izpolnjevanje vprašalnika.

Da.

Ne.

IF (1) Q1 = [Q1a]

Q2 – Vstop vašega otroka v šolo je bil manj stresen, ker je obiskoval vrtec pri osnovni šoli.

Popolnoma se strinjam.

Strinjam se.

Niti – niti.

Ne strinjam se.

Sploh se ne strinjam.

IF (2) Q1 = [Q1a]

Q3 – Povezanost prostorov vrtca in šole predstavlja prednost za vašega otroka.

Popolnoma se strinjam.

Strinjam se.

Niti – niti.

- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (3) Q1 = [Q1a]

Q4 – Uporaba igralnih površin vrtca predstavlja dodatno ugodnost za vašega otroka.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (4) Q1 = [Q1a]

Q5 – Vaši otroci so obiskovali šolsko knjižnico že, ko so bili v vrtcu, in to za njih predstavlja prednost.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (5) Q1 = [Q1a]

Q6 – Za vas je pomembno, da so se otroci spoznali z načinom prehranjevanja v šolski kuhinji že v vrtcu.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (6) Q1 = [Q1a]

Q7 – Vaši otroci so se že v vrtcu spoznavali s prometnim režimom v okolici šole, za kar menite, da je koristno.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (7) Q1 = [Q1a]

Q8 – Prednost za vaše otroke je, da so se že v vrtcu spoznali z učiteljico tujega jezika.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (8) Q1 = [Q1a]

Q9 – Spoznavanje s šolsko svetovalno službo v času, ko je vaš otrok obiskoval vrtec, vam je olajšalo prehod v šolo.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (9) Q1 = [Q1a]

Q10 – Sistem in organizacijo izobraževanja v osnovni šoli ste spoznali že v času, ko je vaš otrok obiskoval vrtec.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

IF (10) Q1 = [Q1a]

Q11 – Za vas predstavlja prednost, da so vaši otroci vključeni v vrtec in osnovno šolo na isti lokaciji.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

Priloga 7: ANKETA ZA STARŠE OTROK, KI OBISKUJEJO VRTEC

Spoštovani starši!

Moje ime je Blanka Tramte in sem študentka višje strokovne šole B&B v Kranju. Za temo diplomske naloge sem si izbrala obravnavo prednosti prehoda iz vrtca v šolo v isti ustanovi.

Anketa je popolnoma anonimna. Prosim, da si vzamete nekaj minut in odgovorite na zastavljene trditve.

Za vaše sodelovanje se vam zahvaljujem.

1. Vaši otroci se dobro počutijo v vrtcu, ki je organiziran pri osnovni šoli.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

2. Povezanost prostorov vrtca in šole predstavlja prednost za vašega otroka.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

3. Vaši otroci imajo dodatne ugodnosti, ker lahko uporabljajo tudi šolsko telovadnico in šolsko igrišče.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

4. Z obiskovanjem šolske knjižnice bodo vaši otroci pridobili večje zanimanje do knjig in branja.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

5. Zadovoljni ste, da vaši otroci že v času, ko obiskujejo vrtec, spoznajo šolsko knjižničarko.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

6. Za vas je pomembno, da se hrana za vaše otroke pripravlja v šolski kuhinji, je vedno sveže pripravljena in takoj postrežena.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

7. Vašim otrokom koristi, da se že v vrtcu spoznavaajo s prometnim režimom okoli šole.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

8. Zadovoljni ste, da učitelj iz matične osnovne šole izvaja zgodnje učenje tujega jezika v vrtcu.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

9. Sodelovanje s šolsko svetovalno službo v času, ko vaš otrok obiskuje vrtec, za vas predstavlja lažji prestop v šolo.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.

- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

10. V času, ko vaš otrok obiskuje vrtec, že spoznavate tudi sistem in organizacijo izobraževanja v osnovni šoli.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

11. Vrtec, ki je organiziran pri osnovni šoli, prinaša prednosti vam in vašim otrokom.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.

12. Za vas predstavlja prednost, da so vaši otroci vključeni v vrtec in osnovno šolo na isti lokaciji.

- Popolnoma se strinjam.
- Strinjam se.
- Niti – niti.
- Ne strinjam se.
- Sploh se ne strinjam.